Τὸ φύλλον λεπτὰ 30 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 35

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς νοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ	Ἐξωτερικοῦ
Ἐτησία . . . . δρ. 12.—	Ἐτησία . . φρ. χρ. 15.—
Ἑξάμηνος . . . » 6,50	Ἑξάμηνος . » 8.—
Τρίμηνος . . . » 3,50	Τρίμηνος . . » » 4,50

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35

Φύλλα παρωχημένων ἐτῶν, ἑκάστης λεπ. 50

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Κφισσίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Παρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 27ον | *Ἐν Ἀθήναις, 15 Φεβρουαρίου 1920* | *Ἔτος 42ον.—Ἀριθ. 11*

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

Δ'. (Συνέχεια)

Ἐπίσης ἀπὸ τὴν ψίχα τοῦ ἀρτόδενδρου, ἀφοῦ τὴν ἔδρεχαν καὶ τὴν ξήραιναν στὸν ἥλιο, εἶχαν ἕνα θρεπτικώτατο ἄλευρο, ποὺ ἡ κυρία Μπέτση τὸ χρησιμοποιοῦσε συχνὰ στὰ φαγητά της. Ὅσο γιὰ τὰ γλυκίσματα, τὰ ἔκαναν ἀπὸ τὸ ἔξοχο μέλι, ποὺ τοὺς ἔδιναν ἄφθονο τὰ μελίσσια. Ἔκαναν κλωστὲς ἀπὸ τὶς ἶνες τῶν φύλλων κάποιου φυτοῦ, ἂν καὶ μὲ δυσκολία κατόρθωναν νὰ τὶς στρίφουν. Ἀπὸ κομμάτια βράχου, μέσ' ἀπὸ τὴν ἴδια σπηλιὰ ποὺ κατοικοῦσαν, ἀφοῦ τὰ ἔψηναν στὸ φοῦρνο καὶ τὰ κοπάνιζαν, ἔκαναν γύψο. Τὸ λεπτὸ χῶμα μιᾶς ἄλλης σπηλιᾶς τὸ μεταχειρίσθηκαν γιὰ νὰ κατασκευάσουν σαπούνι. Οἱ βαμβακιὲς τοῦ τόπου τοὺς ἔδιναν ὡραῖο βαμβάκι. Εἶχαν κάτι θαυμάσια ὀπωρικά, γνωστὰ μὲ τὸ ὄνομα καχιμάνια ἢ κανελλόμηλα. Ὁ φλοιὸς τῆς ραδενιάρας ἀρωμάτιζε τὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκίσματα σὰν μὲ γαρύφαλο καὶ μοσχοκάρυδο. Σὲ μιὰν ἄλλη σπηλιὰ ἀνακάλυψαν ἕνα ὀρυκτό, ποὺ μποροῦσαν νὰ τὸ σχίζουν σὲ λεπτὲς διάφανες πλάκες καὶ νὰ τὶς χρησιμοποιοῦν γιὰ τζάμια: ἦταν μίκα μὲ φλέβες ἀμιάντου. Κατασκεύαζαν γοῦνες ἀπὸ δέρματα πόντικοκαστόρων καὶ κουνελιῶν-ἀγκορά. Εἶχαν «κόμμι εὐφορβίου», ποὺ ἦταν γιατρικό, κορσελάνη, ὑδρόμελι δροσιστικώτατο καὶ κάτι ἔξοχα γλυκίσματα ἀπὸ κάποια θαλάσσια φύκια, ποὺ τὰ εὕρισκαν στὸ νησάκι τῆς Φάλαινας καὶ ποὺ τὰ ἔκανε ἡ κυρία Ζερμάττ ὅπως τὰ συνειθίζουν στὸ Ἀκρωτήρι.

Ἐκτὸς ἀπὸ τἀγαθὰ αὐτά, ἦταν κι' ἐκεῖνα ποὺ ἔδιναν τὰ ζῶα τῆς Νέας-Ἑλβετίας στοὺς τολμηροὺς κυνηγούς. Τὰ κυριώτερα ἦταν τάπιροι, λεοντάρια, ἀρκοῦδες, τίγρηδες, αἴλουροι, πάνθηρες, κροκόδειλοι, ἐλέφαντες καὶ πίθηκοι. Ἐναντίον τῶν θηρίων αὐτῶν πολλὲς φορὲς ἀναγκάσθηκαν νἀμυνθοῦν· τοὺς πιθήκους μάλιστα, ποὺ ἦταν ὀχληρότατοι, τοὺς ἐξόντωσαν ὁλωσδιόλου. Ἄλλα ζῶα πάλι, καθὼς εἴπαμε καὶ παραπάνω, κατάφεραν νὰ τὰ πιάσουν ζωντανὰ καὶ νὰ τὰ ἡμερώσουν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὄναγρο, τὰ βουβάλια κτλ., ἕνας ἀετὸς ἔγεινε τὸ κυνηγετικὸ πουλὶ τοῦ Φρίτς κι' ἕνα καμηλοπούλι τὸ ἀγαπημένο «ἄλογο» τοῦ Τζάκ.

Ὅσο γιὰ κυνήγι, τριχωτὸ καὶ φτερωτό, ἀφθονοῦσε στὰ δάση τοῦ Βάλντεγκ καὶ τοῦ Ἔμπερφουρτ. Τὸ ρέμμα τῶν Τσακαλιῶν ἔβγαζε θαυμάσιες γαρίδες. Στοὺς βράχους τῆς ἀκρογιαλιᾶς φώλιαζαν πλῆθος μαλάκια κι' ὀστρακόδερμα. Ἡ θάλασσα τέλος τοῦ ὅρμου ἦταν γεμάτη ρέγγες, σολωμούς, κι' ἄλλα ψάρια διαφόρων εἰδῶν.

Ὅσο γιὰ ἐξερευνήσεις, στὴν ἀρχή, γιὰ πολὺν καιρό, εἶχαν γίνει μόνο στὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ περιλάμβαναν οἱ δυὸ ὅρμοι, ὁ ὅρμος τῶν Ναυτίλων κι' ὁ ὅρμος τῆς Σωτηρίας. Ἀλλὰ καὶ πέρ' ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι τῆς Ψεύτικης-Ἐλπίδας, ἡ ἀκτή, ἕνα διάστημα δέκα σχεδὸν λευγῶν, ἔμελλε νὰ ἐξερευνηθῇ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πινάσσα, — τὸ καϊκάκι ποὺ εἶχαν βγάλει ἀπὸ τὸ ναυαγισμένο πλοῖο, — ὁ κ. Ζερμάττ εἶχε τώρα καὶ μιὰ βάρκα, ποὺ τὴν κατασκεύασε ὁ ἴδιος μὲ τοὺς γιούς του. Ἔπειτα, ἐπειδὴ τὸ ἤθελε ὁ Φρίτς, κατασκεύασαν καὶ μιὰν ἄλλη μικρότερη κι' ἐλαφρότερη, ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ μεταχειρίζονται στὴ Γρελανδία κι' εἶναι γνωστὲς μὲ τὸ ὄνομα καγιάκ. Ὁ σκελετὸς αὐτοῦ τοῦ πλοιαρίου ἔγεινε ἀπὸ τὰ δόντια (*) μιᾶς φάλαινας, ποὺ εἶχε ἐξοκείλει μιὰ φορὰ στὴν εἴσοδο τοῦ ὅρμου τῶν Ἐρωδιῶν, καὶ ντύθηκε ὅλος μὲ δέρματα θαλασσολύκων. Ξύλο λεπτὸν δὲν μεταχειρίσθηκαν καθόλου στὴν κατασκευὴ αὐτοῦ τοῦ καγιάκ. Ἀπὸ πάνω εἶχε δυὸ τρύπες, ὅπου μποροῦσαν νὰ στέκουνται τὰ δυὸ κωπηλάτες· κι' ὅταν ἦταν ἕνας μόνο, ἡ ἄλλη τρύπα μποροῦσε νὰ κλείνῃ ἑρμητικῶς. (Καὶ τὰ κουπιὰ πάλι τοῦ καγιάκ δὲν ἦταν ἀπὸ τὰ συνειθισμένα, οὔτε δένουνταν σὲ χτυπα-

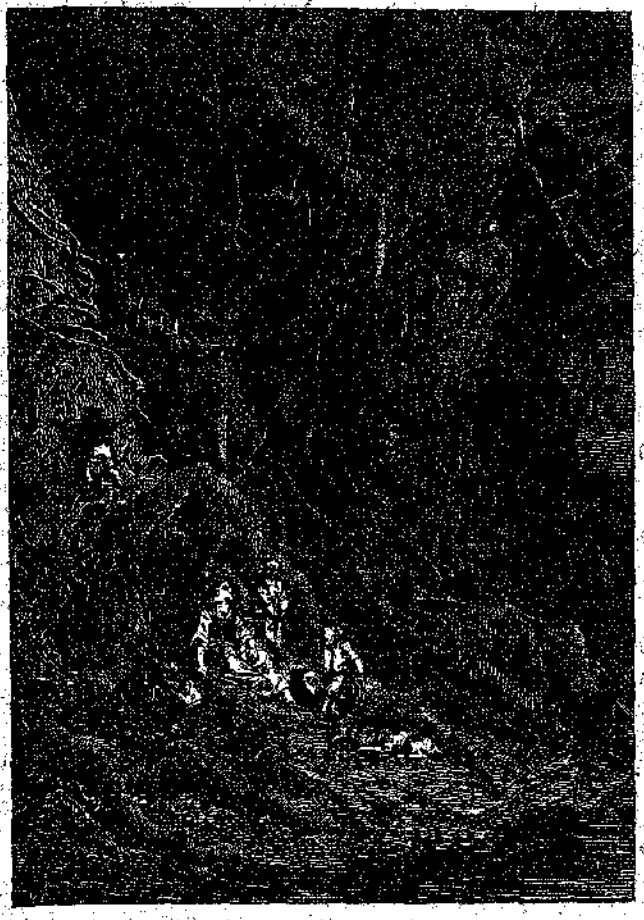

«Ἐπάνω στοὺς δυνατοὺς κλώνους τῆς ριζοφόρας...» (Σελ. 66, στ. α'.)

(*) Δόντια λέγουνται κοινῶς, ἂν καὶ δὲν εἶναι δόντια, τὰ κερατοειδῆ ἐκεῖνα ἐλάσματα ποὺ ἔχει ἡ φάλαινα στὸ στόμα, γιὰ νὰ πιάνῃ τὰ ψάρια τῆς τροφῆς της «ἀ μέσα σὲ δίκτυ. Μερικοὶ θαλασσινοὶ τὰ λένε καὶ γένεια. Ἀπ' αὐτὰ κατασκευάζουν διάφορα πράγματα κ' ἔτσι χρησιμοποιημένα ἀπὸ τὴ βιομηχανία, τὰ λέμε ἁπλῶς μπαλαίνες.—Σ.τ. Μ.

στή παρά καθένα ἦταν διπλό, τελείωνε δηλαδὴ σὲ κουτάλι κι' ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, κι' ὁ κωπηλάτης τὸ ἔπιανε ἀπὸ τὴ μέση καὶ κτυποῦσε τὴ θάλασσα μιὰ δεξιὰ καὶ μιὰ ἀριστερά.) Μικρὸ κι' ἐλαφρὸ τὸ καγιάκι, μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ σηκώνῃ στὰ χέρια καὶ νὰ τὸ κουβαλῇ εὔκολα· ἦταν ἀκόμα κι' ἀδιάβροχο, γιατὶ τὸ εἶχαν καλαφατίσει μὲ πίσσα παντοῦ. Κι' ὅταν τὸ ἔρριξαν στὸ ρέμμα, εἶδαν ὅτι πήγαινε θαυμάσια.

Πέρασαν δέκα χρόνια χωρὶς σπουδαῖα συμβάντα. Ὁ κ. Ζερμάττ ἦταν τότε σαραντα-πέντε χρονῶν, μὲ σιδερένια ὑγεία ἄνθρωπος, καὶ μὲ μιὰ σηματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀντοχή, ποὺ οἱ περιπέτειες μιᾶς τόσο ἀσυνείδιστης ζωῆς τὴν εἶχαν αὐξήσει. Ἡ Μπέτση, ἡ καλή του γυναίκα, ἡ γενναία καὶ θαρραλέα μητέρα τεσσάρων παιδιῶν, ἔκλεινε τότε τὰ σαραντάβυο. Οὔτε τὸ σῶμα της, οὔτε ἡ ψυχή της εἶχαν ἐξασθενήσει· καὶ οὔτε ἡ ἀγάπη της γιὰ τὸν ἄντρα της, οὔτε ἡ στοργή της γιὰ τὰ παιδιά της.

Ὁ Φρὶτς ἦταν εἰκοσιπέντε χρονῶν. Δυνατός, εὐχίνητος, δεξιός, μὲ φυσιογνωμία ποὺ φανέρωνε εἰλικρίνεια, μὲ πρόσωπο ἀνοικτό, ἄδολο καὶ βλέμμα μὲ ὀξυδέρκεια κατακλητικήν. Μὲ τὴ ζωὴ ποὺ ἔκανε στὴν ἀποικία, ὁ χαρακτήρας του εἶχε μορφωθῆ λαμπρός.

Ὁ Ἐρνέστος, πιὸ σοβαρὸς ἀπ' ὅσο σήκωναν τὰ εἰκοσιδύο του χρόνια, ἀγαποῦσε περισσότερο τὶς πνευματικὲς παρὰ τὶς σωματικὲς ἀσκήσεις, ἀποτελοῦσε ἀντίθεση πρὸς τὸν ἀδελφό του κι' ἦταν πολὺ μορφωμένος, γιατ' εἶχε διαβάσει ὅλη σχεδὸν τὴ βιβλιοθήκη ποὺ κουβάλησαν ἀπὸ τὸ Λάνδλορδ.

Ὁ Τζὰκ περπατοῦσε ἤ, καλύτερα, χοροπηδοῦσε στὰ εἴκοσι. Ἦταν πάρα πολὺ ζωηρὸς κι' ἀεικίνητος. Ἀγαποῦσε τὶς περιπέτειες, ἀψηφοῦσε τοὺς κινδύνους κι' εἶχε μανία γιὰ τὸ κυνήγι σὰν τὸν ἀδελφό του τὸν Φρίτς.

Ὁ «μικρὸς» Φραγκίσκος εἶχε γίνει τώρα ἕνα μεγάλο παιδὶ δεκαέξη χρονῶν· ἡ μητέρα του ὅμως τὸν ἐχάϊδευε ἀκόμα σὰν νὰ ἦταν δέκα.

Ἡ ζωὴ λοιπὸν αὐτῆς τῆς οἰκογένειας ἦταν ὅσο μποροῦσε εὐτυχισμένη καὶ καμμιὰ φορὰ ἡ κυρία Ζερμὰττ ἔλεγε στὸν ἄντρα της :

— Δὲν θἆταν ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία ἂν ἦταν δυνατὸ νὰ ζοῦμε πάντα μὲ τὰ παιδιά μας, ἄν, 'ς αὐτὴ τὴν ἐρημιά, δὲν ἤμαστε καταδικασμένοι νὰ ἐξαφανισθοῦμε ὁ ἕνας κατόπι τοῦ ἄλλου, ἀφίνοντας στοὺς ζωντανοὺς ἀπαρηγόρητη λύπη ; .. Ναί, θὰ δόξαζα τὸν Θεὸ ποὺ μᾶς ἔκαμε τέτοιο παράδεισο στὴ γῆ. Ὅμως ἀλλοίμονο ! θὰ ἔλθῃ μέρα ποὺ θὰ κλείσουμε τὰ μάτια γιὰ πάντα !

Αὐτὸ πραγματικῶς ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἀνησυχία κι' ἡ σοβαρώτερη σκέψη τῆς Μπέτσης : Πῶς θὰ πέθαιναν ἕνας-ἕνας 'ς ἐκείνη τὴν ἄγνωστη γῆ κι' ὁ τελευταῖος, ὁ πιὸ δυστυχής, θἄμενε ὁλομόναχος.

Καὶ συχνὰ μιλοῦσε γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μὲ τὸν ἄντρα της, ποὺ συμμερίζουνταν τοὺς φόβους της γιὰ τὸ μέλλον. Ἀλλὰ στὸν δέκατο ἐκεῖνο χρόνο παρουσιάσθηκε κάτι ἀπρόοπτο, κάτι ἀνέλπιστο, ποὺ θἄλλαζε τὴν τωρινή τους ζωή, ἂν ὄχι καὶ τὴν μέλλουσα.

Στὶς 9 τοῦ Ἀπρίλη, κατὰ τὶς ἑπτὰ τὸ πρωΐ, ὁ κ. Ζερμὰττ βγῆκε ἀπὸ τὴν κατοικία του μὲ τὸν Ἐρνέστο, τὸν Τζὰκ καὶ τὸν Φραγκίσκο, ἀλλ' ἔβαζε ἄδικα νὰ βρῇ τὸν μεγαλύτερό του γιό, ποὺ ἐνόμιζε πὼς ἔκανε καμμιὰ ἐργασία ἐκεῖ ἔξω.

Ὁ Φρὶτς ἀπουσίαζε συχνὰ καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀπουσία του, τὸ πρωΐ ἐκεῖνο, δὲν ἀνησύχησε πολὺ τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα· ἂν κι' αὐτὴ φεβοῦνταν κάθε φορὰ ποὺ ὁ γιός της ἔβγαινε μὲ τὴ βάρκα στὸν ὅρμο τῆς Σωτηρίας.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία, ὅτι καὶ σήμερα ὁ φιλοκίνδυνος Φρὶτς εἶχε πάρει τὴ θάλασσα, γιατὶ τὸ καγιὰκ δὲν ἦταν στὴ θέση του.

Ἔλειψε ὅλο τὸ πρωΐ. Τἀπόγεμα, ὁ κ. Ζερμάττ, ὁ Ἐρνέστος κι' ὁ Τζὰκ πῆγαν μὲ τὴ βάρκα στὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία, νὰ περιμένουν, ἐκεῖ τὸν γυρισμὸ τοῦ Φρίτς. Στὴν ἀνάγκη, γιὰ νὰ μὴν ἀφίσῃ τὴν Μπάτση στὴν ἀβεβαιότητα, ὁ ἄντρας της, ἂν θἀργοῦσαν νὰ ἐπιστρέψουν, θὰ ἔρριχνε μιὰ κανονιά.

Ἀλλὰ δὲν ἐχρειάσθηκε νὰ γίνῃ αὐτό. Τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ κ. Ζερμάττ κι' οἱ δυὸ γιοί του ἔβγαιναν στὸ νησάκι, ὁ Φρὶτς παρουσιάζουνταν ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι τῆς Ψεύτικης-Ἐλπίδας. Μόλις τὸν εἶδαν, ὁ κ. Ζερμάττ, ὁ Ἐρνέστος κι' ὁ Τζὰκ ξαναμπῆκαν στὴ βάρκα κι' ἔγύρισαν στὸ Φελσενχάϊμ, τὴν ἴδια ὥρα ποὺ προσορμίζουνταν καὶ τὸ καγιὰκ μὲ τὸν Φρίτς.

Ὁ Φρὶτς τοὺς ἔκαμε τότε τὴ διήγηση τῆς ἐκδρομῆς του, ποὺ εἶχε βαστάξει εἴκοσι ὧρες. Ἀπὸ πολὺν καιρὸ μελετοῦσε τὴν ἀναγνώριση τῆς βορεινῆς ἀκτῆς. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ πρωΐ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ ἀετό του Μπλίτς, μπῆκε στὸ καγιάκ. Εἶχε πάρει μαζί του μερικὰ τρόφιμα, ἕνα τσεκούρι, ἕνα καμάκι, ἕνα σταλίκι, ἕνα δίκτυ, ἕνα τουφέκι, δυὸ πιστόλια, ἕνα πέτσινο σάκκο καὶ μιὰ πλόσκα μὲ ὑδρόμελι. Ὁ ἀπόγειος ἄνεμος τὸν ἐσπρωξε γρήγορα πέρ' ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι. Ἀπὸ ἐκεῖ, μὲ τὸ ρεῦμα, ἀκολούθησε τὴν ἀκτὴ ποὺ ἐλόξευε λιγάκι πρὸς τὰ νοτιοδυτικά.

Πίσω ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τεράστιο σωρὸ βράχων, — σωρὸ τρομερὰ ἄτακτο, χρεωστούμενο βέβαια σὲ κάποια μεγάλη γεωλογικὴ ἀναστάτωση, — ἀνοιγόταν ἕνας εὐρύχωρος ὅρμος, ποὺ ἀπὸ τἄλλο μέρος ἐτελείωνε 'ς ἕνα ἀπόκρημνο ἀκρωτήρι. Ὁ ὅρμος αὐτὸς ἐχρησίμευε γιὰ καταφύγιο σ' ἕνα πλῆθος θαλασσοκόλια διαφόρων εἰδῶν, ποὺ γέμιζαν ὅλο τὸν τόπο μὲ τὶς φωνές τους.

(Ἕκεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΟΙ "ΦΟΙΤΗΤΑΙ,,

[Ὁ σοφὸς γάλλος ἑλληνιστὴς κ. Louis Roussel, ποὺ πολλὲς φορὲς ἔγραψεν ἐπαινετικώτατα γιὰ βιβλία τοῦ κ. Ξενοπούλου, δημοσιεύει στὸ τελευταῖο φυλλάδιο τοῦ περιοδικοῦ «Annales Franco-Helléniques» (ἀριθ. 92, 2)15 Φεβρουαρίου) μιὰ μεγάλη κριτικὴ γιὰ τοὺς «Φοιτητάς» του. Πιάνει τρεῖς πυκνὲς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ καὶ λυπούμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὴν παραθέσω ὅλη. Ἀλλὰ κι' ἀπὸ τὰ λίγα ἀποσπάσματα ποὺ σᾶς μεταφράζω παρακάτω, μπορεῖτε νὰ ἰδῆτε πῶς μιλοῦν οἱ φιλοτιμένοι κι' ἀνεπηρέαστοι ξένοι γιὰ τὸ συγγραφέα μας καί, — ἂν ἔτυχε νὰ διαβάσετε καὶ καμμιὰ ρωμαϊκὴ κριτικὴ γι' αὐτόν, — νὰ καταλάβετε ὅλη τὴ διαφορά... Ὁποιοδήποτε θ' ἐσυμβούλευα ὅσους ξέρουν γαλλικά, νὰ γυρέψουν αὐτὸ τὸ φυλλάδιο τῶν Annales καὶ νὰ διαβάσουν μὲ προσοχὴ ὁλόκληρη τὴ μελέτη τοῦ κ. Roussel. — Σ.τ.Δ.]

Πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων, ὁ κ. Ξενόπουλος ἐξέδωσε τὸ ἔργο ποὺ ἐσημείωσεν ἀναντίρρητα τὴ μεγαλύτερη θεατρικὴ ἐπιτυχία τοῦ ἔτους καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου : Ἕνα βιβλιαράκι καλοχτενωμένο, ἀπέριττο, εὐχάριστο· καί, πρέπει νὰ τὸ ποῦμε μεγαλόφωνα, ἕνα σκηνικὸ ἔργο θαυμάσιο, ἀκατανίκητα φαιδρό, βαθειὰ συγκινητικό, ποὺ θὰ τὸ ἐβράβευαν, ἂν ἦταν πιὸ δίκαιοι.

....Πρέπει νὰ ἐπαναλάβω, μ' ὅλη μου τὴ δύναμη, πὼς ὁ Ξενόπουλος εἶναι ἔξοχος δραματοργός. Ἂν κι' εἶναι φίλος μου, δὲ ἔκαμα μαζί του καμμιὰ συμφωνία. Οὔτε συμπάθεια, οὔτε προσωπικὸ συμφέρο μὲ σπρώχνει νὰ ἐπαινῶ τὰ ἔργα του· κι' ἂν συμβῇ αὔριο νὰ γράψῃ ἕνα ἔργο κακό, δὲν θὰ κρύψω τὴν κακὴ ἐντύπωσή μου οὔτε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὴν καλωσύνη νὰ μὲ διαβάζουν, οὔτε ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο.

Δὲν εὐτύχησα νὰ ἰδῶ τοὺς «Φοιτητάς» στὸ θέατρο.....Τὸ πιστεύω, ἀφοῦ τὸ βεβαιώνῃ ὁ συγγραφέας, ὅτι οἱ ἠθοποιοὶ διερμήνευσαν τὴ σκέψη του πιστά. Καὶ ὅμως, ὅσο ἔξοχοι κι' ἂν ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ ἐδημιούργησαν τοὺς διαφόρους ρόλους, ἀμφιβάλλω ἂν μπορῇ νὰ συναντηθοῦν 'ς ἑλληνικὴ σκηνὴ ἠθοποιοὶ τόσο μεγάλου ἀναστήματος, ὥστε νὰ παίξουν ἕνα τέτοιο ἔργο μὲ ὅλη τὴ δύναμη καὶ τὴν τέχνη ποὺ ἀπαιτεῖ.

....Ὁ ἐπίλογος αὐτὸς εἶναι συγκινητικός. Λίγο μᾶς μέλει ἂν μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν κλασσικὴ τεχνοτροπία. Πάλλεται ὅλος ἀπὸ ἕνα λυρισμὸ σοβαρὸ καὶ γλυκύ....Θυμηθῆτε τὸ λυπητερὸ ἐκεῖνο μεγαλεῖο, τὸ χρωματισμένο καὶ μὲ λίγη χαρά, τῆς τελευταίας πράξεως τοῦ «Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ», ποὺ κι' αὐτὴ εἶναι μᾶλλον ἐπίλογος. Ὑπάρχουν κάποιες, ἂν καὶ μακρινές, ὁμοιότητες μεταξὺ τῶν δύο ἔργων. Ὅπως ἐκεῖ ὁ de Guiche ..., ἐδῶ ὁ Θάνος ποὺ εἶχε παρεξηγήσει τὴ Φαγνίτσα κι' εἶχε κάμει ὅλο τὸ κακό, τὴν φέρνει ὁ ἴδιος στὸν Τάσο καὶ γίνεται ἔτσι, πρὸς μεγάλη ἀνακούφιση τῆς συνείδησής της, ὁ αὐτουργὸς μιᾶς εὐτυχίας ποὺ τὴν εἶχε καταστρέψει. Ἐδῶ μπορεῖ νὰ ἰδῇ κανεὶς κι' ἕνα ὡραῖον ἠθικὸ σκοπό,

ποὺ χωρὶς νὰ δίνῃ καθόλου στὸ ἔργο — ὅπως, δυστυχῶς, συμβαίνει συχνά, — μιὰ σαχλὴ γεύση μολύβας, τὸ πλουτίζει ἀπεναντίας μὲ μιὰ διαπεραστικὴ καὶ γλυκειὰ τρυφερότητα.

Οἱ χαρακτῆρες φαίνονται ἀληθινοὶ καὶ διαγράφονται καλά. Ὁ κ. Ξενόπουλος εἶναι ὁ ἀσύγκριτος ζωγράφος τοῦ Κοριτσιοῦ. Ἡ Φανίτσα δὲν εἶναι καθόλου ἀνάξια ἀδελφῆ τῆς Φωτεινῆς ἢ τῆς Στέλλας.....Κι' ἰδοὺ ἀκόμα ἕνα λαμπρὸ κορίτσι στὴ φιλολογικὴ οἰκογένεια τοῦ κ. Ξενοπούλου.

....Ὅλο αὐτὸ τὸ τέλος τῆς Γ' Πράξεως ἔχει ἀληθινὰ δύναμη μεγάλη. Ἀκόμη μιὰ φορά, ὁ κ. Ξενόπουλος φανερώνεται ἐδῶ ἄνθρωπος τοῦ θεάτρου. Ἡ κλειδωμένη ἐκείνη πόρτα ποὺ ἀπὸ πίσω της ἕνας δυστυχισμένος ἑτοιμάζεται νὰ σκοτωθῇ..... οἱ χαμηλόφωνοι διάλογοι, ἡ φρικτὴ ἀγωνία μπροστὰ στὸ ἀγαπόφεικτο, ἡ κραυγὴ τῆς Φαινίτσας, ὁ πυροβολισμὸς ποὺ τῆς ἀποκρίνεται....τὶ σκηνή ! Μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες τοῦ νεώτερου θεάτρου, — ἀνώτερη ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς αὐτοκτονίας τοῦ Φρεντρὶ στὴν «Ἀλεζιάνα» (τοῦ Daudet), ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ συγκριθῇ μαζί της. Ἀ, ὁ κ. Ξενόπουλος ξέρει τί θὰ πῇ σκηνή ! Ὑπάρχει ἕνα μέρος στὴ Β' Πράξη ὅπου καθένας, κουρδισμένος ἀπὸ μιὰ ζωηρὴ γλωσσικὴ συζήτηση, ἀπαγγέλλει τοὺς στίχους ποὺ προτιμᾷ, χωρὶς νὰ τὸν μέλῃ γιὰ τοὺς ἄλλους. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἕναν ὡραῖο ἀλαλητό. Ὁ Τάσος ὅμως ἀπαγγέλλει Σολωμὸ καὶ λίγο-λίγο, ἀκούγοντας τόσο ὄμορφους στίχους καὶ μὲ τόσο ἐμπνευσμένο ὕφος, οἱ ἄλλοι σωπαίνουν, κι' ἐκεῖνος τελειώνει μέσα σὲ γενικὴ προσοχή. Ἔτσι καμμιὰ φορά, ἀπὸ ἕνα θόρυβο ἀνακατωμένων συγχορδιῶν, ξεχωρίζει ἡ καθαρὴ μελῳδία ἑνὸς ἰραγουδιοῦ. Ἡ τέχνη τοῦ δραματουργοῦ, σ' αὐτὴ τὴ σκηνή, ἀγταμώνεται μὲ τὴν τέχνη τοῦ μουσικοσυνθέτη.

.....Ὁ διάλογος εἶναι λαμπρός, ζωηρός, ζωντανός, καλοκομμένος, χωρὶς ρητορεῖες (ἐκτὸς ἐκεῖ ὅπου πρέπει) γεμάτος ἀπὸ εὐφυολογήματα, ὑπαινιγμούς, χαριτωμένες καὶ πικάντικες ἀστειότητες. Κι' ὁ κόσμος τὸν καταλαβαίνει, ἂν καὶ τὸ ἔργο εἶναι γραμμένο προφανῶς γιὰ κόσμο πολὺ ἔξυπνο καὶ γραμματισμένο.

"Ολ' αὐτὰ τὰ προτερήματα πῶς δὲν ἀφάπλωσαν τὴν κριτική;....Ὅταν τὰ προτερήματα ὑπερτεροῦν ἔτσι ὁλοφάνερα, τὶ χρειάζεται ἡ ἀρνητικὴ κριτική, ποὺ πρέπει μόνο νὰ χρησιμεύῃ γιὰ νὰ ποτελειώνῃ τἄσχημα ἔργα ;

Οἱ «Φοιτηταί» εἶναι ἔργο ἄξιο τοῦ κ. Ξενοπούλου. Κι' ἂν κάμῃ κανεὶς τὸν κατάλογο τῶν Ἑλλήνων δραματικῶν, τρία ἢ τὸ πολὺ τέσσερα ὀνόματα θὰ βάλῃ μαζὶ μὲ τὸ δικό του.

Μαζί ; Θὰ ἔλεγα μᾶλλον : κατόπι.

LOUIS ROUSSEL

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΕΛΑΦΙ ΚΑΙ ΛΑΓΟΣ

Λέει ἐλάφι μὲ καμάρι
Σὲ φτερόποδο λαγό :
—Ποιὸς στὸν κόσμο ἔχει τὴ χάρη
Νἄχει κέρατα ὡς ἐγώ ;
«—Ἄσε δά, νὰ σὲ χαρῶ
Τὰ παινέματα· κι' οἱ δυό μας
Πιὸ πολὺ ἔχουμε, θαρρῶ,
Τὴν ἀνάγκη τῶν ποδιῶ μας...
Ἂν κι' ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια
Καὶ ταῦτιά μου ἔχω βοήθεια !»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Παραμύθι

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε ἀρ. 75).

Ὁ μικρὸς ἄνοιξε μιὰ κρυφὴ πορτίτσα ποὺ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ δραπετεύῃ καὶ νὰ φύγῃ μακριὰ ἀπὸ τὸ βρωμερὸ σπίτι.

Ἔτρεξε ἴσα μπροστά του. Καὶ τότε εἶδε τὸ μεγάλο δέντρο ποὺ τοῦ εἶχε πῆ ἡ παραμάνα του. Διευθύνθηκε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος κι' ἄδγαλε μιὰ φωνὴ χαρᾶς ξαναβλέποντας τὴν καλὴ γυναῖκα ποὺ, μ' ἕνα μεγάλο φακό, κοιτοῦσε ὁλογυρα.

Τῆς διηγήθηκε τὴν περιπέτειά του.

— Αὐτὸς ὁ θησαυρὸς ποὺ ἀνακάλυψα, ἀπεκρίθηκε ἡ Ἀννέτα, θὰ σὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ἐχθρό σου...

Ὡδήγησε τότε τὸν Γιαννάκη κοντὰ σὲ μιὰ μεγάλη καλύβα, καμωμένη ἀπὸ χονδρὰ κλωνιὰ ἀχύρου, πλεγμένα καλλιτεχνικά. Ἡ καλὴ παραμάνα φύσηξε πάνω στὴν καλύβα, μιὰ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκαν.

Ἐκεῖ μέσα ἦταν κάτι χονδρὲς μπάλλες ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο μὲ σχῆμα αὐγοῦ. Ἡ Ἀννέτα πῆγε ἴσα σὲ μιὰ ἀπ' αὐτὲς καὶ κτύπησε τρεῖς φορές. Παρευθὺς ἡ μπάλλα ἄνοιξε σὲ δυὸ καὶ ἕνας ἄνθρωπος πτερωτός, μὲ φόρεμα ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ τὰ πιὸ θαυμάσια χρώματα, παρουσιάσθηκε. Ὅλα του ἦταν χαριτωμένα, κομψὰ καὶ ζωηρά.

Ἡ παραμάνα τότε τοῦ διηγήθηκε αὐτὸ ποὺ συνέβηκε στὸν Γιαννάκη, καὶ ὁ πτερωτὸς νέος χαμογέλασε καὶ εἶπε :

— Δὲν εἶναι τίποτα.

Πέταξε κι' ἔπεσε σὰν σίφουνας ἐπάνω στὸ τέρας ποὺ, ἥσυχα, ἔγλειφε πάντα τοὺς τοίχους κι' ἔκοψε τὸ φοβερὸ ζῶο μ' ἕνα μεγάλο ψαλίδι, ἐνῷ ὅλα τἄλλα τέρατα φεύγανε τρομαγμένα.

Λίγο μακρύτερα, ἡ Ἀννέτα φύτεψε στὴ γῆ ἕνα ἄλλο σπυρὶ σιταριοῦ καὶ κατασκεύασε μιὰ καινούργια κατοικία ποὺ μέσα ὁ Γιαννάκης μπόρεσε νὰ ἐγκατασταθῇ ἥσυχα, γιατὶ τὸ πτερωτὸ πνεῦμα ἔμεινε ἀπέξω καὶ ἀλλοίμονο στὸ δαιμόνιο ποὺ τολμοῦσε μονάχα νὰ φανῇ· κόβουνταν παρευθὺς ἀπὸ τὸ τρομερὸ ψαλίδι.

Καὶ κατόπι, τὸ πτερωτὸ πνεῦμα ἀναποδογύριζε τὸ μεγάλο του ψαλίδι, κι' αὐτὸ γινόταν ἀμέσως ἕνα ὄργανο, μὲ τὸ ὁποῖο ἔκαιζε μιὰ μουσικὴ τόσο γλυκειά, τόσο ἁρμονικὴ ἢ τόσο εὔθυμη, ὥστε ὁ Γιαννάκης περνοῦσε μέρες ὁλόκληρες νὰ τὸ ἀκούῃ. Μιὰ μέρα τὸ ρώτησε:

— Ὦ, ἐσὺ ποὺ ξέρεις νὰ μὲ γοητεύῃς ἔτσι, ποιὸς λοιπὸν εἶσαι ;

— Ἕνα πουλί, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνο.

Κι' ὁ Γιαννάκης ξύπνησε ἔκπληκτος... Εἶχε ἀποκοιμηθῆ στὸ κλαδὶ καὶ ὀνειρεύθηκε.

Κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο, ἡ παραμάνα του τὸν φώναξε, κι' ὅταν τῆς διηγήθηκε τὸ ὄνειρό του, ἡ Ἀννέτα τοῦ εἶπε :

— Καταλαβαίνεις τώρα γιατὶ δὲν πρέπει νὰ καταστρέψουμε τὰ πουλιά, ποὺ ὄχι μόνον μᾶς μαγεύουν μὲ τὸ κελάδημά τους, παρὰ ἀκόμα ἐξολοθρεύουν ὅλα τὰ κακὰ ἔντομα, ποὺ θὰ κατέστρεφαν τοὺς καρπούς μας ;

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ ΜΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΛΛΗ φορά, ἡ Μεγάλη Σαρακοστὴ ἦταν μια ἥσυχη, φρόνιμη, μελαγχολική, σχεδὸν πένθιμη ἐποχὴ ἐργασίας, νηστείας καὶ προσευχῆς. Καμμιὰ διασκέδαση. Οὔτε χορός, οὔτε θέατρο, οὔτε μουσικὴ καὶ καλὰ-καλὰ οὔτε περίπατος στὰ κέντρα. Ὅλο κι' Ἐκκλησία. Κι' οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἐκείνου τοῦ καιροῦ παρομοίαζαν τὶς ἑξὴ ἑβδομάδες τῆ Σαρακοστῆς μὲ τόσες μαυροφόρες Καλογριές, ποὺ περνοῦσαν ἀργὰ-ἀργὰ γιὰ νἀρθῆ στὸ τέλος καὶ μιὰ κοκκινοντυμένη : ἡ πολυπόθητη Πασχαλιά ! Θυμᾶμαι μάλιστα, σὰν ἤμουν μικρός, στὴν πατρίδα μου, ποὺ ἔβλεπα 'ς ἕνα μαγαζάκι τῆς γειτονιᾶς μου, κάποιο ράφι, κάτω ἀπ' τὰ εἰκονίσματα μὲ τὸ ἄσβυστο καντήλι, αὐτὴ τὴν παράταξη τῶν χάρτινων Καλογριῶν, σὰν ἕνα εἶδος Ἡμερολογίου ἢ Ἑβδομαδοδείκτη τῆς Σαρακοστῆς. Ἀπὸ τὴν Καθαρὴ Δευτέρα, στήνουνταν κι' οἱ ἑπτὰ ὄρθιες, στὴν ἀράδα· καὶ κάθε ποὺ περνοῦσε μιὰ ἑβδομάδα, ἔπεφτε κι' ἀπὸ μιὰ Καλογριά. Ἔτσι ἔμεναν ἑξῆς, πέντε, τέσσερες καὶ καθεξῆς.

Ὦ, μὲ πόση ἀνακούφιση ἔβλεπα νὰ λιγοστεύουν ὁλοένα οἱ ὄρθιες καὶ νὰ πληθαίνουν οἱ πεσμένες ! Καὶ μὲ τί ἀγαλλίαση ἀντίκρυζα τὴν κοκκινοφόρα ἐκείνη, τώρα μὲ δυὸ συντρόφισσες, ὕστερα μὲ μιά, καὶ στὸ τέλος μονάχη της ! Γιατὶ αὐτὸ ἐσήμαινε πὼς ἡ μελαγχολικὴ ἐποχὴ πέρασε κι' ἦλθε πάλι ἡ χαρά, ἡ γιορτή, ἡ διασκέδαση, ἡ ὡραία ζωή, ἡ εὐτυχία. Μὰ δὲν εἶχαμε καθόλου δίκιο τότε νὰ ποθοῦμε τόσο τὴν Πασχαλιὰ καὶ νἀνυπομονοῦμε ὡς νὰ φθάσῃ : Ἡ Σαρακοστή μας ἦταν μια Σαρακοστὴ ἀληθινὴ καὶ...ἀτέλειωτη !

Σήμερα, τίποτα ! Ἐδῶ στὴν πρωτεύουσα τουλάχιστο, — μά, καθὼς ἀκούω, καὶ σὲ πολλὲς ἐπαρχίες, — ἡ Σαρακοστὴ δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν Ἀποκρηά, παρὰ μόνο πὼς δὲν ἔχει μάσκα. Οἱ ἄνθρωποι δηλαδὴ ποὺ γλεντοῦσαν μασκαρεμένοι, γλεντοῦν τώρα μὲ τὰ μοῦτρα τους. Πηγαίνουν στὰ θέατρα καὶ στοὺς κινηματογράφους, χορεύουν, παίζουν, τραγουδοῦν. Ἂν πῆτε γιὰ νηστεία, μόνο μιὰ-δυὸ μέρες τῆς πρώτης καὶ τῆς τελευταίας ἑβδομάδας κρατοῦν.

Κι' ἂν πῆτε γιὰ ἐργασία, ἔ, ὅσοι ἐργαζόνταν καὶ τὴν Ἀποκρηά, ἐργάζουνται καὶ τὴ Σαρακοστή· ὅσοι ραχάτευαν τότε, ραχατεύουν καὶ τώρα. Καμμιὰ σπουδαία διαφορά...

Ἀμὲ ἡ προσευχὴ τί γίνεται ;... Ἀ, ἐδῶ εἶναι τὸ περίεργο : Στὴν πρωτεύουσά μας, τώρα τὴ Σαρακοστή, καὶ τὰ θέατρα εἶναι γεμᾶτα, ἀλλὰ κι' οἱ Ἐκκλησιές. Κι' ἐκεῖ ἀσφυξία κι' ἐδῶ. Ἡ ἀθηναϊκὴ αὐτὴ οἰκογένεια ποὺ πῆγε τἀπόγεμα στὴν Κινηματογράφο, νὰ ἰδῇ τὸ τάδε ξακουστὸ «ἔργο» μὲ τὴ δεῖνα ξακουστὴ πρωταγωνίστρια, τὸ βραδάκι θὰ πάῃ στὴν Ἁγία Εἰρήνη ἢ στὸν Ἅγιο Γεώργιο νακούστη τὸ «ψυχή μου, ψυχή μου, ἀνάστα, τί καθεύδεις»... Οἱ πρωτευουσιάνοι κάνουν καὶ τὶς δυὸ δουλειές μαζί : καὶ διασκεδάζουν καὶ προσεύχουνται. Ἂν ἡ διασκέδαση εἶνε ἁμαρτία, ἁμαρτάνουν κάθε μέρα, μὰ μετανοοῦν κάθε βράδυ, καὶ τρέχουν στὴν Ἐκκλησία, νὰ παρακαλέσουν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συχωρέσῃ. Ἔπειτα, στὸ τέλος τῆς Σαρακοστῆς, μετανοοῦν πάλι μιὰ καὶ καλή, ἐξομολογοῦνται καὶ κοινωνοῦν. Ὅλα γινουνται, βλέπετε. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι ἔλειψε ἡ πίστη, ὅτι χαλαρώθηκε τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα, ἐπειδὴ τὰ θέατρα καὶ τἄλλα κέντρα τῶν διασκεδάσεων εἶναι γεμᾶτα καὶ τὴν Καθαρὴ ἀκόμη ἑβδομάδα : ὅσο εἶναι γεμᾶτες κι' οἱ Ἐκκλησιές, ξεχειλισμένες μάλιστα, οἱ Ἀθηναῖοι δὲν φοβοῦνται τέτοια κατηγόρια...

Κάποιος τώρα θὰ ἔλεγε : Μὰ δὲν ἦταν καλύτερα πρῶτα ποὺ ἡ Σαρακοστὴ ἔμενε Σαρακοστή ; Δὲν ἦταν καλύτερα τότε ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἄφιναν γιὰ κάμποσο καιρὸ τὶς κουραστικές, τὶς ἐξαντλητικὲς διασκεδάσεις, τὴ βλαβερὴ κρεοφαγία, τὴν ἀνήσυχη τρελλὴ ζωὴ κι' ἡσύχαζαν, φρονίμευαν, ἀφοσιωμένοι σὲ μιὰ κανονικὴ ἐργασία καὶ στὸ Θεό ; Κι' ἡ κοκκινη Πασχαλιὰ ποὺ ἐρχόταν ὕστερα, δὲν ἔκανε περισσότερη ἐντύπωση καὶ δὲν προξενοῦσε μεγαλύτερη χαρά ; Αὐτὸ εἶναι βέβαιο κι' ἐκεῖνο πολὺ πιθανό. Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε ! Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ντίσταθῇ στὸ ρεῦμα, στὸ πνεῦμα, στὴν τάση, στὴν ἐξέλιξη. Καὶ φαίνεται πὼς ὅλ' αὐτά, ἀπὸ καιρό, καθὼς σᾶς εἶπα καὶ ἄλλοτε, τείνουν νἀρμοιώσουν τὶς ἡμέρες ὅλες τοῦ χρόνου. Κάθε δηλαδὴ ἡμέρα νὰ εἶναι τὸ ἴδιο διασκεδαστική, τὸ ἴδιο ἐργατική, τὸ ἴδιο θρησκευτική, τὸ ἴδιο φρόνιμη, τὸ ἴδιο τρελλή. Νὰ κανονισθῇ ἔτσι ἡ ζωή μας καὶ νὰ γίνῃ ὁμοιόμορφη μὲ τὴν ἴδια πάντα ποικιλία.

Γιατὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν παρατηρήσει, πὼς δὲν βαστοῦσαν οὔτε τὰ στομάχια τους σὲ μιὰ ἐξακολουθητικὴ ὀσπριοφαγία, οὔτε τὰ νεῦρα τους σὲ μιὰ ἐξακολουθητικὴ μελαγχολία. Κι' αὐτὲς τὶς πενῆντα ἡμέρες τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς τὶς εὕρισκαν πάρα πολλὲς γιὰ νὰ τὶς ἀφιερώνουν ὅλες σ' ἐργασία, νηστεία καὶ προσευχή. Ἔτσι τὶς ἔκαμαν σιγά-σιγὰ σαρίντα, τριάντα, εἴκοσι, δέκα, πέντε... Κι' ἔτσι ἡ παλιό, ἡ ἀληθινὴ ἐκείνη Σαρακοστὴ βρέθηκε καταργημένη χωρὶς νόμο καὶ χωρὶς διάταγμα. Τὴν ἀντικατάστησε μιὰ ἄλλη μικτή, νοθευμένη, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε τρελλὴ Ἀποκρηά, μὰ οὔτε καὶ φρόνιμη Σαρακοστὴ καὶ ποὺ ἔχει λίγο ἀπ' ὅλα : διασκέδαση καὶ προσευχή, φαγοπότι καὶ νηστεία, θέατρο κι' Ἐκκλησιά... Ἡ ἀφομοίωση τῶν ἡμερῶν ποὺ σᾶς ἔλεγα. Τὴν ἀπαιτοῦσε, φαίνεται, κάποια πρόοδος ποὺ δὲν μποροῦμε ἀκόμα νὰ τὴν καταλάβουμε. Μὰ εἶναι κι' ἀδύνατο νὰ γυρίσουμε πίσω !..

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ

Ὁ Παῦλος γύριζε χαρούμενος ἀπὸ τῆς θείας του, ὅπου εἶχε περάσει μὲ τὰ ξαδέλφια του ἕνα ὡραῖο ἀπόγεμα.

Πηγαίνοντας, ἀπάντησε ἕνα φίλο του. Καὶ τώρα περνᾷ μαζί του τὸ μεγάλο δρόμο, γιὰ νὰ πάρῃ ἔπειτα ἕνα σοκάκι, ποὺ θὰ τὸν ἔβγαζε ἴσια στὸ σπίτι του.

Ὁ Παῦλος ἦταν ἀπὸ καλὴ καὶ πλούσια οἰκογένεια καὶ καθόταν σὲ τρίπατο σπίτι. Μ' αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε βέβαια κι' αὐτὸν καὶ τοὺς δικούς του νὰ γνωρίζουνται καὶ μ' ἀνθρώπους λιγώτερο πλούσιους ἀπ' αὐτούς. Κι' ἕνας τέτοιος ἦταν κι' ὁ μπάρμπα-Νικολῆς, ὁ φτωχὸς φαμελίτης, ποὺ τὸ ὑπόγειό του ἔβλεπε ταπεινὰ ἀπ' ἀντίκρυ τὸ τρίπατο σπίτι τοῦ Παύλου. Πρωὶ ἔφευγε ἀπ' τὸ φτωχικό του καὶ γύριζε πάντα μ' ἀναμμένα τὰ φῶτα. Κι' ἀπόψε δὲν μπορεῖ παρὰ λίγα βήματα μπρὸς ἢ πίσω ἀπ' τὸν Παῦλο νὰ βιάστεται, ἀκολουθῶντας τὸν ἴδιο δρόμο μὲ τὸ πλουσιόπαιδο.

Ὁ Παῦλος, πιὸ γρήγορος σὰν παιδί, δὲν ἄργησε νὰ φτάσῃ τὸ γειτονά του — γιατὶ αὐτὸς θὰ καληνύχτισε τὸ ἐργατῆρε του πρὶν ὁ Παῦλος ἀφίσῃ τὸ σπίτι τῆς θείας του κι' ἔτσι δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ προπορεύεται — καί, μιὰ στιγμή, βρέθηκε δίπλα του.

— Ἀ! ὁ μπάρμπα-Νικολῆς ! ... ἔκανε, μόλις τὸν κατάλαβε.

Μὰ τί εἶχε κάνει λοιπὸν στὸ γειτονά του ὁ Παῦλος, γιὰ νὰ τὸν προμάξῃ τόσο τὸ συναπάντεμα αὐτό; Ἢ μήπως φοβόταν μὴν τὸν φορτωθῇ γιὰ τίποτα ὁ μπάρμπα-Νικολῆς ; Ὄχι, ὁ κακομοίρης ! Μιὰ καλησπέρα θἄλλαζαν. Αὐτὸ ἦταν ὅλο. Μὰ ἡ καλησπέρ' αὐτὴ ἴσα-ἴσα ἦταν ποὺ τρόμαζε τόσο τὸν Παῦλο. Ἔπρεπε νὰ τὴν ἀποφύγῃ μὲ κάθε τρόπο ἔμπρος στὸ φίλο του. Ντρεπόταν νὰ τὸν δῇ νὰ χαιρετάῃ ἕναν κακονευμένο, ἕναν ταπεινὸ ἄνθρωπο, σὰν τὸν μπάρμπα-Νικολῆ. Κι' ἔτσι βλέπουμε τὸν Παῦλο νὰ περνάῃ ἀπὸ δίπλα του, μὲ γυρισμένο τὸ πρόσωπο ἀλλοῦ, μ' ὅλο ποὺ τὸ μάτι του πῆρε πὼς κατάλαβε ὁ φτωχὸς ὅτι τὰ στραβὰ μάτια τἄκανε γι' αὐτόν, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐκεῖνος δὲν περίμενε παρὰ λίγο θάρρος γιὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ.

Καθένας θὰ νομίζῃ τώρα πὼς ὅλο κι' ὅλο ἦταν ἡ δύσκολη αὐτὴ στιγμὴ καὶ πὼς ὁ Παῦλος δὲ θὰ θυμόταν τίποτ' ἀπ' ὅλ' αὐτά, μόλις προσπέρναγε τὸν μπάρμπα-Νικολῆ. Μὰ νὰ ποὺ ὅσο ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ φτωχὸ ἐργάτη, τόσο νοιώθει τὴν καρδιά του πιὸ βαρειά, τόσο κυριεύεται ἀπὸ μιὰ τύψη. Ὁ φίλος του τοῦ εἶναι τώρα βάρος καὶ γρήγορα καταφέρνει νὰ μείνῃ μόνος. Θέλει νὰ σκεφτῇ αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Ὅσο ὅμως περισσότερο τὸ σκέπτεται, τόσο τὸ βρίσκει πιὸ βαρύ, τόσο ἡ καρδιά του κλαίει μετανοιωμένη, λογαριάζοντας τὴ λύπη, ποὺ θὰ προξένησε στὸ γειτονά του.

— Ἀποῦς ἐκεῖ ! συλλογίζουνταν. Νὰ εἶναι ἕτοιμος ὁ καϊμένος νὰ μὲ χαιρετήσῃ κι' ἐγὼ νὰ τοῦ γυρίσω τὶς πλάτες ! Ἀντὶ νὰ τὸν γλυκάνω, κουρασμένο ἀπ' τὴ δουλειὰ τῆς ἡμέρας μένα πρόσχαρο χαιρετισμό, τὸν ἔκανά μὲ τὸ φέρσιμό μου νὰ τοῦ φανῇ ἡ φτώχια του πιὸ μεγάλη κι' ἡ τύχη του πιὸ σκληρή...

Κι' ἐκεῖ ποὺ ἔλεγε κανεὶς πὼς θὰ γύριζε ὁ Παῦλος στὸ σπίτι νὰ φάῃ μὲ τὴ μεγαλύτερη ὄρεξη, ὕστερα ἀπὸ ἕνα τόσο εὐχάριστο ἀπόγευμα, οὔτε κάθησε καθόλου στὸ τραπέζι κι' ἡ λύπη του τὴν ἄλλαξε τόσο, ὥστε νὰ τὸν πάρουν γιὰ ἔρρωστο.

Καὶ μόνο τὸ ἄλλο πρωὶ ἔφυγε ἀπ' τὴν καρδιά του τὸ μεγάλο αὐτὸ βάρος, σὰν ἀπάντησε ἀπέξω ἀπ' τὴν πόρτα του τὸν μπάρμπα-Νικολῆ καὶ πήγανε μαζὶ ὡς ἕνα διάπτημα, ζητῶντας νὰ τὸν δοῦν ὅσο μποροῦσε περισσότερα μάτια δίπλα σ' ἐκεῖνον ποὺ δὲ χαιρέτησε χτὲς βράδυ, γιατὶ νόμιζε πὼς κι' αὐτὸ ἦταν ἕνας τρόπος νὰ ἐξιλεωθῇ.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Συγχωρεῖται στὸν μετριόφρονα, μιὰν ἐκδήλωση τιμῆς ποὺ θέλουν νὰ τοῦ προσφέρουν, νὰ τὴν ἀποφύγῃ μὲ κάθε τρόπο ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα : νὰ παψῇ πιὰ νὰ τὴν ἀξίζῃ.

* * *

Πολλοὶ ἄνθρωποι πιστεύουν μὲ τὴν ἴδια πεποίθηση τὰ πιὸ ἀντιφατικὰ πράγματα. Θέλεγε κανείς, πὼς γιὰ κάθε εἶδος γνώσεων ὑπάρχει μέσ' στὸ κεφάλι τους κι' ἀπὸ ἕνα χώριστό, διπλοκλειδωμένο συρτάρι. Καὶ πὼς τὰ διάφορα κλειδιὰ τὰ κρατεῖ, ἄγρυπνος Κέρβερος, ἡ Ὀκνηρία. Ἔτσι δὲν εἶναι φόβος νὰ χυθοῦν τὰ περιεχόμενα τοῦ συρταριοῦ καὶ ν' ἀνακατωθοῦν σὲ τρόπο ποὺ νὰ προκύψῃ μιὰ μόνη καὶ σωστὴ γνώση.

* * *

Ὅταν δυὸ συζητοῦν χωρὶς στὸ τέλος ὁ ἕνας νὰ πείσῃ τὸν ἄλλον, τότε ἡ Ἀλήθεια βρίσκεται ἐξάπαντος μακριὰ κι' ἀπὸ τοὺς δυό.

Ε. Α.

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT

[Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'. (Συνέχεια)

— Μὰ δὲν θὰ τοὺς ξεχάσω...

— Δὲν ἀρκεῖ νὰ τοὺς θυμᾶσαι... ἀπὸ μακριά ! Ὡς σήμερα, ἡ οἰκογένειά σου, τἀδέλφια σου, ἦταν ἡ Λίζα, ἡ Στεφανία, ὁ Ἀλέξης κι' ὁ Βενιαμίν. Τώρα σοῦ παρουσιάζεται μιὰ ἄλλη οἰκογένεια, ποὺ δὲν τὴν γνωρίζεις, ποὺ δὲν τὴν εἶδες ποτὲ σου καὶ ποὺ δὲν ἔκαμε τίποτ' ἄλλο γιὰ σένα, παρὰ νὰ σὲ πετάξῃ στὸ δρόμο. Κι' ἀφίνεις ἀμέσως ἐκείνους ποὺ σἀγάπησαν, ποὺ σἀγαποῦν, ποὺ σοῦ ἔκαμαν τόσα καλά ; Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶναι σωστό.

— Δὲν πρέπει νὰ λέμε πὼς οἱ γονεῖς τοῦ Ρεμῆ τὸν πέταξαν στὸ δρόμο, ἀποκρίθηκε ἡ μάννα-Μπαρμπερίνα. Μπορεῖ νὰ τὤκλεψαν τὸ παιδί τους ἄλλοι, κι' αὐτοὶ νὰ τὸ κλαῖνε, νὰ τὸ ἀποζητοῦν καὶ νὰ τὸ περιμένουν ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

— Αὐτὸ δὲ τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Ματτίας· ξέρω μόνο πὼς ὁ κὺρ-Πέτρος περιμάζεψε τὸν Ρεμῆ, ποὺ πέθαινε ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα του, πὼς τὸν περιποιήθηκε σὰν παιδί του καὶ πὼς ὁ Ἀλέξης, ὁ Βενιαμίν, ἡ Στεφανία κι' ἡ Λίζα τὸν ἀγάπησαν σὰν ἀδελφό τους. Λέω λοιπόν, ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ τὸν περιμάζεψαν, ἔχουν περισσότερα δικαιώματα ἀπὸ κείνους ποὺ, θέλοντας μὴ-θέλοντας, τὸν ἔχασαν. Στοῦ κὺρ-Πέτρου τὸ σπίτι, ἡ ἀγάπη ἦταν θελληματική. Δὲν χρωστοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τίποτα στὸ Ρεμῆ.

Τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ματτίας τὰ εἶπε σὰ νἄταν θυμωμένος μαζί μου, χωρὶς νὰ μὲ κοιτάξῃ καὶ χωρὶς νὰ κοιτάξῃ κἂν τὴ μάννα-Μπαρμπερίνα. Αὐτὸ μ' ἐλύπησε πολύ. Ἀλλὰ ἡ λύπη ποὺ αἰσθανόμουν, δὲν μ' ἐμπόδισε νὰ ἐννοήσω ὅλη τὴ δύναμη τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ Ματτία. Ἔπειτα ἤμουν ἀπὸ τοὺς ἀναποφάστους ἐκείνους ἀνθρώπους ποὺ συμφωνοῦν πάντα μ' ἐκεῖνον ποὺ μίλησε τελευταῖος.

— Ὁ Ματτίας ἔχει δίκηο, εἶπα. Καὶ μένα δὲν μοῦ ἐρχόταν καλὰ νὰ πάω στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ ἰδῶ πρῶτα τὴ Στεφανία καὶ τὴ Λίζα.

— Μά, οἱ γονεῖς σου, παιδί μου! ἐπέμενε ἡ μάννα-Μπαρμπερίνα.

Εἶδα τότε πὼς ἔπρεπε νἄλθω σ' ἕνα συμβιβασμό.

— Δὲν θὰ πᾶμε στὴ Στεφανία, εἶπα, γιατὶ αὐτὸ τὸ ταξείδι θὰ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' τὸ Παρίσι πολύ. Ἔπειτα ἡ Στεφανία ξέρει νὰ γράφῃ καὶ νὰ διαβάζῃ· μποροῦμε λοιπὸν νὰ τῆς στείλουμε ἕνα γράμμα. Πρὶν πᾶμε ὅμως στὸ Παρίσι, θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ Δρεζὺ νὰ ἰδοῦμε τὴ Λίζα. Πάλι βέβαια θἀργήσουμε, μὰ ὄχι καὶ τόσο πολύ. Ἔπειτα ἡ Λίζα δὲν ξέρει νὰ γράψῃ καὶ γι' αὐτὴ προπάντων ἐπιχείρησα ὅλο αὐτὸ τὸ ταξείδι. Θὰ τῆς πῶ γιὰ τὸν Ἀλέξη καὶ θὰ παρακαλέσω τὴ Στεφανία νὰ μοῦ γράψῃ στὸ Δρεζύ, γιὰ νὰ διαβάσω τῆς Λίζας κι' αὐτὸ τὸ γράμμα.

— Πάει καλά, εἶπε ὁ Ματτίας χαμογελῶντας.

Ἀποφασίσθηκε νὰ φύγουμε αὔριο κι' ἐξόδεψα μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης, γιὰ νὰ γράψω ἕνα μεγάλο γράμμα τῆς Στεφανίας καὶ νὰ τῆς ἐξηγήσω γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ πάω νὰ τὴν ἰδῶ.

Ἐξημέρωσε ἡ ἄλλη μέρα, ποὺ μοῦ ἔφερνε πάλι τὴ λύπη τοῦ χωρισμοῦ. Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἔφευγα ἀπὸ τὸ Σιαβανό, ὅπως τότε μὲ τὸν Βιτάλη. Μπόρεσα νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω μὲ φιλιὰ τὴν μάννα-Μπαρμπερίνα καὶ νὰ τῆς ὑποσχεθῶ πὼς θὰ ξαναπήγαινα γρήγορα νὰ τὴν ἰδῶ μὲ τοὺς γονεῖς μου. Κι' ὅλο τὸ βράδυ, τὴν παραμονή, δὲν κάναμε ἄλλο, παρὰ νὰ λέμε τί καὶ τί θὰ τῆς ἔφερνα τότε. Δὲν ἦταν δῶρο ποὺ νὰ μὴ τῆς ἀξίζῃ. Κι' ἐγὼ πάλι θἄμουν τόσο πλούσιος !...

— Τίποτα δὲν θἀξίζῃ γιὰ μένα ὅσο ἡ ἀγελάδα σου, μοῦ ἔλεγε ἐκείνη· μ' ὅλα σου τὰ πλούτη, δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ μὲ κάμῃς πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' ὅσο μ' ἔκαμες μὲ τὴ φτώχεια σου !

Τὴν καϊμένη μας τὴν ἀγελαδίτσα ! Ἔπρεπε τώρα νὰ τὴ χωρισθοῦμε κι' αὐτή. Ὁ Ματτίας τὴ φίλησε τουλάχιστο δέκα φορὲς στὴ μούρη, κι' αὐτὸ φαίνεται θὰ τῆς ἄρεσε, γιατὶ σὲ κάθε φιλί, ἔβγαζε τὴ μεγάλη της γλῶσσα.

Καὶ νὰ μας πάλι στοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς, μὲ τοὺς σάκκους στὴ ράχη καὶ μὲ τὸν Κάκη μπροστά. Περπατούσαμε γοργὰ ἤ, γιὰ νὰ πῶ καλύτερα, ἐγὼ κάθε τόσο, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνω, ἴσως ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐπιθυμία ποὺ εἶχα νὰ φθάσω στὸ Παρίσι, ἔτρεχα.

Στὴν ἀρχή, ὁ Ματτίας μἀκολουθοῦσε· ἔπειτα ὅμως μοῦ ἔλεγε πὼς ἂν πηγαίναμε ἔτσι, θὰ κουραζόμαστε πολὺ γρήγορα· ἐγὼ τότε μετρίαζα τὸ βῆμα, ἀλλὰ σὲ λίγο πάλι τὰ ἴδια.

— Βία ποὺ τὴν ἔχεις ! μοῦ εἶπε μιὰ στιγμὴ ὁ Ματτίας θλιβερά.

— Ἀλήθεια, ἀποκρίθηκα· μὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἔπρεπε νὰ τὴν εἶχες καὶ σύ, γιατὶ ἡ οἰκογένειά μου θὰ εἶναι καὶ δική σου.

Ἔκούνησε τὸ κεφάλι του. Κι' ἐγὼ λυπήθηκα καὶ θύμωσα γιὰ τὸ κίνημα αὐτό, ποὺ ἔβλεπα τὸν Ματτία νὰ κάνῃ κάθε φορὰ ποὺ ἐπρόκειτο γιὰ τὴν οἰκογένειά μου.

— Μὰ δὲν εἴμαστε ἀδέλφια;

— Ἐμεῖς βέβαια, ναί. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ σένα. Σήμερα εἶσαι ἀδελφός μου, θὰ εἶσαι κι' αὔριο, καὶ πάντα. Αὐτὸ τὸ πιστεύω, τὸ αἰσθάνομαι.

— Λοιπόν ;

— Μὰ θὰ εἶμαι κι' ἀδελφὸς τῶν ἀδελφῶν σου, ἂν θἄχῃς, καὶ γιὸς τοῦ πατέρα σου καὶ τῆς μητέρας σου ;

— Γιατὶ ὄχι; Ἂν πηγαίναμε στὴ Λούκκα, δὲν θὰ γινόμουν ἀδελφὸς τῆς ἀδελφῆς σου τῆς Χρηστίνας;

— Ὤ ναί, βεβαιότατα !

— Γιατὶ λοιπὸν δὲν θὰ γίνῃς καὶ σὺ ἀδελφὸς τῶν ἀδελφῶν μου, ἂν θὰ ἔχω ;

— Γιατὶ εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα, καθόλου, μὰ καθόλου !

— Τί δηλαδή;

— Δὲν ἤμουν πλουσιγμένος ἐγὼ μὲ πλούσια σπάργανα !

— Καὶ τί θὰ πῇ αὐτό ;

— Αὐτὸ θὰ πῇ πολλά, αὐτὸ τὰ λέει ὅλα, τὸ ξέρεις καλύτερά μου. Θἀρχόσουν στὴ Λούκκα,— ἂν καὶ τώρα βλέπω πὼς δὲν θἄρθῃς ποτέ,— καὶ θὰ σὲ δεχόνταν φτωχοὶ ἄνθρωποι, οἱ γονεῖς μου, ποὺ δὲν θὰ εἶχαν νὰ σὲ κατηγορήσουν ἤ νὰ σὲ νοροϊδέψουν γιὰ τίποτα· γιατὶ θὰ ἦταν πιὸ φτωχοὶ κι' ἀπὸ σένα. Ἂν ὅμως τὰ ὥμορφα σπάργανα λένε ἀλήθεια, ὅπως νομίζει ἡ μάννα-Μπαρμπερίνα, καὶ τὸ νομίζω κι' ἐγώ, οἱ γονεῖς σου θὰ εἶναι πλούσιοι, ἄρχοντες, ἀφεντάδες. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν νὰ δεχθοῦν ἕνα φτωχόπαιδο τοῦ δρόμου σὰν καὶ μένα ;

— Μὰ εἶμαι τίποτ' ἄλλο κι' ἐγὼ παρὰ ἕνα φτωχόπαιδο τοῦ δρόμου;

— Σήμερα ναί· αὔριο ὅμως ἐσὺ θὰ γίνῃς γιὸς τους, ἐνῶ ἐγὼ θὰ μείνω τὸ φτωχόπαιδο ποὺ εἶμαι σήμερα.

(Ἕπεται συνέχεια)

«Μπόρεσα νἀποχαιρετήσω μὲ φιλιά...» (Σελ. 85.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Τοῦ πιὸ καλοῦ μου φίλου

Μόνοι τὸ δρόμο πήραμε
καὶ φτάσαμε στὴν ἄκρη.
Καὶ τώρ' ἂν θὰ χωρίσουμε
θὰ μᾶς ἐνώνει ὁ πόνος·
—Σφίξε τὸ χέρι δυνατά,
μὰ κράτησε τὸ δάκρυ...
Μόνος ἐγὼ τραβῶ μπροστά
κ' ἐσὺ γυρίζεις μόνος.

—Πρόσμενε, πάντα πρόσμενε!
ποιὸς ξέρει ἂν κάποια μέρα
Βουνὰ μὲ σταματήσουνε,
μὲ στρέψουν πάλι πίσω.
Κι' ἂν νεκρωμένος τότε πιά,
γυρνῶντας, ἀπὸ πέρα
Σὰν ἄστρα ἀθάνατης ζωῆς
τὰ μάτια σου ἀντικρύσω!..

Νικητὴς τῆς Ἀθῆνων

ΜΙΑ ΠΡΟΑΙΣΘΗΣΗ

Ὁ φίλος μου ὁ Νῖκος εἶναι λαμπρὸ παιδί. Ἕνα μόνο ἐλάττωμα ἔχει: Νὰ καυχιέται πῶς τάχα, ὅταν μέλλει νὰ τοῦ συμβῇ κάνενα κακό, τὸ προαισθάνεται. Τὸν γνωρίζω πόσο ἐπίμονος εἶναι ἐ σ ἀυτὸ τὸ ἀντικείμενο, καὶ γι' αὐτὸ ποτὲ σχεδὸν δὲν τοῦ ἀντιτείνω. Μὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔτυχε φαίνεται, νὰ ἔχω κι' ἐγὼ τίς προαισθήσεις μου καὶ τὰ τσουγκρίσαμε λιγάκι. Μοῦ εἶχε προτείνει νὰ πᾶμε μὲ τὸ ποδήλατο ἐκδρομή.

— Μὰ δὲν βλέπεις τί ἀέρας φυσάει! τοῦ λέγω.

— Οὔφ, καϊμένε καὶ σύ, μοῦ ἀπαντᾷ, τὸν ἀέρα φοβᾶσαι; Σὲ βεβαιῶ πῶς θὰ διασκεδάσουμε λαμπρά. Τὸ προαισθάνομαι. Ἔλα!

Τί νἄκανα; Ν' ἀντιστεκόμουνα; Θὰ ἦταν περιττό. Πῆρα τὸ κατέλλο μου καὶ, χωρὶς νὰ χάσουμε στιγμή, καβαλικεύουμε τὰ ποδήλατά μας καὶ ὅσο νὰ πῇς τρία, γιντᾶμας κἀφαντοι μέσ' στὴ σκόνη ποὺ σήκωνε ὁ βορριάς. Εἴμαστε σωστοὶ κένταυροι. Μισοὶ ἄνθρωποι καὶ μισοὶ ποδήλατα. Ὁ τρόμος καβάλλα στὴ λαίλαπα.

Ὅσο εἴχαμε τὸν ἀέρα ἀπὸ πίσω, τὰ πράγματα πήγαιναν καλά. Μὰ σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ δρόμου, βρεθήκαμε ἀντιμέτωποι στὸν ἀέρα καὶ στὴν πυκνὴ σκόνη. Ὁ Νῖκος πήγαινε κάμμιὰ δεκαριὰ βήματα μπροστά. Τὸν ἔβλεπα μὲ τῶνα χέρι νὰ κρατῇ τὸ τιμόνι καὶ μὲ τ' ἄλλο νὰ τρίβῃ τὰ μάτια του.

—Τί σκόνη, διαβολ..;.....

Τὸν ἄκουσα νὰ λέγῃ μιὰ στιγμή. Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράση του κι' ἕνα πλάφ!! μὲ ἀνάγκασε νὰ σταματήσω ἀπότομα τὸ φρεναισμένο ἄλογό μου. Πλησιάζω, καὶ τί νὰ ἰδῶ; Ὁ δυστυχὴς φίλος μου, ξαπλωμένος φαρδὺς πλατὺς μέσα σὲ μιὰ λούμπα ἀπὸ βρώμικα νερά, προσπαθοῦσε νὰ σηκωθῇ.

— Χτύπησες πουθενά; τὸν ρώτησα ἅμα κατόρθωσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του.

— Εὐτυχῶς ὄχι, μοῦ λέγει, ἀλλὰ γίνηκα σὰν λαδωμένος πσντικός.

— Λασπωμένος θέλεις βέβαια νὰ πῇς...

— Ὅπως θέλεις, Τὸ βέβαιο ὅμως εἶναι, ὅτι σήμερα μὲ ἄφησε ἡ προβλεπτική μου δύναμη.

— Ἔλα, τοῦ λέγω, πᾶμε γρήγορα σπίτι, προτοῦ γυρίσῃ ὁ πατέρας σου καὶ σὲ κάμῃ νὰ αἰσθανθῇς, ὅτι δὲν μπόρεσες νὰ προαισθανθῇς.

Ταστεινὸν Ἴον

Η ΠΑΙΔΟΥΛΑ

Χαρισμένο στὸν Ἠλιοκαρίχυτο

Εἶχα πάει τὸ καλοκαίρι στὴν ἐξοχὴ καὶ κεῖ τὴν εἶδα μιὰ μέρα ποὺ ἀνέβηκα στὸ βουνό της, ὅπου ἔβοσκε τὶς δυὸ γίδες της.

Γνωριστήκαμε στὴ στιγμὴ κι' ἀρχίσαμε κι' ὅλας νὰ παίζουμε μὲ τὸ τόπι μου, ποὺ ἂν δὲν τῶχα, ἴσως νὰ μὴ γενόταν ὅ,τι γένηκε.

Μά, ἀφοῦ ἔπαιξαμε λίγο, ἐγὼ βαρέθηκα κι' ἀφίνογιάς το στὴν παιδοῦλα ποὺ τὸ θαύμαζε κι' ἔπαιζε μὲ χαρὰ, ἔτρεξα κοντὰ στὶς γίδες της. Δὲν ξέρω ὅμως πῶς ἔκανα καὶ τρομάζω τὴ μιά. Γλυστράει αὐτὴ καὶ πέφτει ψηλὰ ἀπὸ ἕνα βράχο καὶ σπάζει τὸ πόδι της. Τρέξαμε κι' οἱ δυό. Τὴ παιδοῦλα ρίχτηκε κοντὰ της κι' ἄρχισε τὰ κλάματα. Ἐμένα θόλωσαν τὰ μάτια μου. Δὲν ἔκατσα ὅμως καθόλου. Τρεχάτη πῆγα στὴ μαμά μου καὶ τῆς τἄπα ὅλα κι' αὐτὴ φρόντισε τότε γιὰ τὴ γίδα τῆς παιδοῦλας.

Τὸ πόδι της, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ἔγειανέ. Ἐγὼ ὅμως ποτὲ πιὰ δὲν ξανανέβηκα στὸ βουνὸ μόνη μου, κι' οὔτε ζήτησα νὰ ἰδῶ τὴν παιδοῦλα.

Ρεζενιᾶ

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΝΥΧΤΑ.

(Guy de Maupassant)

Ἡ μεγάλη πεδιάδα εἶναι κάτασπρη, ἀκίνητη, βουβή. Οὔτε κρότος, οὔτε ἦχος ἀντηχεῖ, ἔσβυσε πιὰ κάθε ζωή. Μὰ κάπου-κάπου ἀκούεται, ὡσὰν στυγνὸ παραπονο, κάποιο σκυλὶ χωρὶς καταφύγιο ποὺ οὐρλιάζει στὴν ἄκρη τοῦ δάσους.

Κανένα τραγούδι πιὰ δὲν ἀκούγεται στὸν αἰθέρα, κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας οὔτ' ἕνα πράσινο χορταράκι· ὁ χειμῶνας μαστίγωσε ὅλη τὴ φύση. Γυμνὰ δέντρα ἀνορθώνουν στὸν ὁρίζοντα τοὺς ἀσπρισμένους σκελετούς των, σὰν φαντάσματα.

Τὸ φεγγάρι εἶναι μεγάλο καὶ ὠχρὸ καὶ φαίνεται βιαστικό. Σὰν νὰ κρυώνῃ στὸ μεγάλο σκυθρωπὸ οὐρανό· μὲ τὸ στυγνὸ βλέμμα του διατρέχει τὴ γῆ, καὶ, βλέποντάς τα ὅλα ἔρημα, βιάζεται νὰ μᾶς ἀφήσῃ.

Καὶ κρύες πέφτουν ἀπάνω μας ἡ ἀχτῖνες ποὺ ἐξακοντίζει, φανταστικές, ἀμυδρὲς λάμψες, ποὺ σπέρνει φεύγοντας. Καὶ μακρυὰ τὸ χιόνι φωτίζεται ἀπαίσια, στὶς παράδοξες ἀνταύγειες τῆς ἀμυδρῆς λάμψης του.

Ὦ! Τί τρομερὴ νύχτα γιὰ τὰ μικρὰ πουλάκια! Ἕνας παγωμένος ἀέρας φρίττει καὶ τρέχει ἀνάμεσα στὶς δεντροστοιχίες. Κι' αὐτά, μὴ ἔχοντας πιὰ τὸ ἡσυχασμένο ἀπ' τὰ φυλλώματα ἄσυλο, δὲν μποροῦν νὰ κοιμηθοῦν σιεκούμενα στὰ παγωμένα πόδια τους.

Στέκουνται ἀπάνω στὰ μεγάλα γυμνὰ δέντρα ποὺ τὰ σκεπάζει ἡ κρυσταλλωμένη πάχνη, καὶ τρέμουν χωρὶς τίποτα νὰ τὰ προστατεύῃ. Με τὸ ἀνήσυχο μάτι τους, παρατηροῦν τὸ χιόνι, περιμένοντας ὡς τὴν αὐγή, τὴ νύχτα ποὺ δὲν ἔρχεται.

[Μετάφραση] *Ἄνθρωπος*

ΤΟ ΡΥΑΚΙ

Εἶν' ἡ πηγὴ κατ' ἀπ' τὰ δέντρα, [πέρα
κεῖ π' ἀγροικᾶς τὸν στεναγμὸ τ' [ἀγέρα.
Στὶς καλαμιὲς ὡς τρέχουν τὰ νερά [της,
πετιέται τὸ γλυκὸ μουρμούρισμά [της
σὰν ἄσμα ἀπὸ νεράϊδικη φλογέρα.

Μύλος ἐδῶ κανένας δὲ γυρίζει,
δὲν ἁπλώνει πανιὰ ψαρᾶς κανεὶς
κι' ἀπ' τὸ βραδὺ ὡς τὸ ξύπνιο τῆς [αὐγῆς,
τὸ κῦμα της ποὺ ὡς ἀργυρὸ για- [λίζει,
τἀστέρια ὅλη τὴ νύχτα καθρε- [φτίζει.

Κατ' ἀπ' τοὺς βελουδένιους λό- [φους, πάει
τὸ ρυάκι πρὸς τὴ θάλασσα καὶ [χύνει
τὸ διάφανο νερό, χοροπηδάει
στριφογυρίζει κι' ὕστερα πιὰ [ἀφίνει
τὸν ἄσπρο ἀφρὸ τὸ κῦμα νὰ τοῦ [πίνει..

(Charles Trémier)

Μεσσηνιακὴ Ἀκτὴ

Η ΚΟΡΗ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἡ θάλασσα γυάλιζε ὁτὸν ἥλιο· κάθε σταγόνα τοῦ νεροῦ ἀντανακλοῦσε σὰν διαμάντι, ἕνα φῶς λευκὸ καὶ καθαρό, ποὺ τὸ μάτι μόλις μποροῦσε νὰ τὸ ὑποφέρῃ. Ἀπ' τὸ χωριὸ ποὺ εἶχε μείνει ἔρημο, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιὰ ἔφταναν, συντροφιὲς συντροφιές, στὴν ἀμμουδιά.

Ὡπλισμένοι μὲ πανέρια, μ' ἀλαφρὰ δίχτυα, μὲ φτυάρια καὶ μακρυὰ μπαστούνια, ἐπερίμεναν ὡς νάφίση ἡ πλημμυρίδα ξεσκέπαστη τὴν σπέραντη ἀκτὴ καὶ τοὺς βράχους της, γιὰ νὰ μαζέψουν τὴν πλούσια λεία ποὺ εἶχε προετοιμάσει ἡ θεία Πρόνοια: ἀστακούς, καβούρους, καραβίδες καὶ ἄλλα.

Πρὸς τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ἡ θάλασσα, μὲ τὴν ἀμπώτιδα κυλοῦσε σὰν ποτάμι φουσκωμένο ἀπ' τὶς βροχές, τὸ φαιδρὸ στράτευμα ξαναπαίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό. Μὰ δὲν ξαναγύρισαν ὅλοι ἐκεῖ.

Βυθισμένη στὶς σκέψεις της, μιὰ νέα κόρη, ξεχάσθηκε σ' ἕνα μακρινὸ βράχο· ὅταν ξύπνησε ἀπ' τὰ ὀνειροπλήματά της, τὸ κῦμα ἐσφιγγε πιὰ τὸ βράχο μὲ τὰ ὑγρά του δεσμά, καὶ ἀνέβαινε, ὅλο κι' ἀνέβαινε.—Ψυχὴ στὴν ἀκτή, κάθε βοήθεια ἀδύνατη. Τί συνέβηκε τότε στὴν ψυχὴ τῆς κόρης; Καγεὶς δὲν τὸ ξέρει· ἔμεινε μυστικὸ μεταξύ της καὶ τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ψύραν τὸ πτῶμα της. Εἶχε δέσει στὰ φύκια τὰ μακρυά της μαῦρα μαλλιά, χωρὶς ἄλλο γιὰ νὰ μὴν περισσευρῇ ἀπ' τὸ σάλο, γιὰ ν' ἀναπαυθῇ στὴν εὐλογημένη γῆ, κοντὰ στοὺς δικούς της.

Ἕνας ξύλινος σταυρὸς δείχνει στὸ νεκροταφεῖο τὸ μέρος ὅπου κοιμᾶται. Συχνὰ κάποιες ἀπ' αὐτὲς ποὺ ἦταν φιλενάδες της, γυναιστὴ ἀτὸ χορτάρι, προσεύχεται γι' αὐτή, καὶ μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἀπὸ λυπητερὲς θύμησες, φευγει μὲ σκυφτὸ τὸ μέτωπο, σκουπίζοντας τὰ δάκρυά της.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Ἐθνικὴ Ἀναγέννησις

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ *Τριανμία* βλέπει τὸν πατέρα της νὰ διαβάζῃ ἕνα τηλεγράφημα.

— Ἀπὸ ποιὸν εἶναι, μπαμπά;

—Ἀπὸ τὸ θεῖό σου τὸ Γιῶργο.

— Πῶς τὸ κατάλαβα!...

— Τὸ κατάλαβες; Κι' ἀπὸ τί;

— Ἀπὸ τὸ γράψιμο, μπαμπά!

(*Γ'γονός*)

Ἐσταλη ὑπὸ τῆς Δήμου. Ὑπάρξεως

* * *

Ὁ Γιατρός:—Βγάλε νὰ ἰδῶ τὴ γλῶσσά σου.

Ὁ μικρὸς ἄρρωστος, φοβισμένος, βγάζει μόλις τὴν ἀκρίτσα.

Ὁ Γιατρός.—Ὄχι ἔνσι!... ὅλη βγάλ' τη, ἔξω ὅλη, ἐντελῶς.

Ὁ μικρός.—Δὲν μπορῶ, γιατρέ. Εἶναι κολλημένη μέσ' στὸ στόμα μου...

Ἐσταλη ἀπὸ τὸ Ἀλεκάκι

* * *

Ἡ Μαμμά;—Μὰ δὲν σοῦ εἶπα, Γεῶργο, ὅταν εἶσαι ἱδρωμένος, νὰ μὴν πίνῃς νερό, καὶ μάλιστα δυὸ ποτήρια;

Ὁ Γεῶργος:—Μὰ ἐγώ, μαμμά, ἤπια τρία!

Ἐσταλη ὑπὸ τοῦ Ἀκριβοῦ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ

εἰς κάθε παραγγελίαν σας, νὰ γράφετε, μετὰ τὴν ὑπογραφήν σας, εὐανάγνωστον τὸ ὄνομα καὶ πλήρη τὴν διεύθυνσίν σας, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης βραδύτητος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ἂν μάλιστα ἐσωκλείετε καὶ τὴν ταινίαν μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς στέλλομεν τὸ φύλλον, ἀκόμη κ' ὕστερα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 178ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

(Ἴδε «Διάπλασιν» 1918, σελ. 271)

[*Ἐκ τῶν δύο ἀριθμῶν οἱ ὁποῖοι συνοδεύουν κάθε ὄνομα, ὁ πρῶτος σημαίνει πόσας δημοσιευσίμους Ἀσκήσεις περιεῖχεν ἡ Συλλογὴ τοῦ διαγωνιζομένου, ὁ δὲ δεύτερος πόσαι ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἐκτάκτως ὡραῖαι. Τὸ ἄθροισμα τῶν δύο ἀριθμῶν ὁρίζει τὴν θέσιν τοῦ διαγωνιζομένου, μεταξὺ δὲ δύο ἀγώνων τὸ ἴδιον ἄθροισμα προηγεῖται ὁ ἔχων τὸν δεύτερον ἀριθμὸν μεγαλύτερον. — Ὁ τρίτος ἀριθμός, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ε, δηλοῖ τὸ πλῆθος τῶν ἀποκομιζομένων εἰς ἕκαστον Εὐσήμων.*]

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (*εἰ ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ οἱ μὴ σημαι ὡσαυτὼς ἐπὶ τοῦ τετραδίου τὴν ἡλικίαν των.*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Μαχαραγιᾶς τῶν Ἄστρων*, 15+15 [15Ε].—(*Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ*: Τραγούδι τῆς Δευτεριᾶς, 15+15 [15Ε]. -Μεγάλη Ἑλλάς, 15+15 [15Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Βαρβαρομάχος Ἑλλάς*, 15 + 14 [14Ε]. - *Διάκτωρ Ἀστήρ*, 15+14 [14Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Δικέφαλος Ἀετός*, 15+13 [14Ε]- *Ἀνοιχτόκαρδος*, 15 +12 [13Ε]. -*Ἄρης* 15+12 [13Ε].

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἄλκης, 15+11 [13Ε].- Νικητήριος Δάφνη 15+11 [13Ε]. Ἀσύρματος Τηλεγραφος, 14+11 [12Ε].-Ἀστὴρ τῆς Νίκης, 15+10 [12Ε]. Γεώργιος Κυρ. Βέγκος, 15 +10 [12Ε]. -Ἀρίων ὁ Κιθαρῳδός, 15+9 [12Ε].-Φρέντος, 15+9 [12Ε]. Ἄθως, 15+8 [11Ε]. Σπυρίδων Γ. Καλφαρέντζος, 15+8 [11Ε].- Φαιδρός, 15+8 [11Ε].- Ἑλληνικὸ Καγόνι, 13+9 [11Ε]. -Θάλεια Παυλάκη, 14+8 [11Ε]. - Ἀέων τῆς Χαιρωνείας, 14+8 [11Ε].-Ἑλληνικὸς Βλαστός, 15+7 [11Ε]. -Ναυτόπαις τῆς Νίκης, 15+7 [11Ε].-Ρεμβώδης Διάνοια, 13+7 [10Ε]. - Θρίαμβος τῆς Ἐλευθερίας, 13+7 [10Ε]. -Ἑλληνικὸς Οὐρανός, 15+6 [10Ε]. -Διαβολάκι τοῦ Γυμνασίου, 14+6 [10Ε]. -Ἐθνικὸς Ὕμνος, 14+6 [10Ε].- Πατριωτικὴ Ἕνωσις, 14+6 [10Ε]. -Εἰμαρμένη, 15+5 [10Ε].-Ναυτόπαις, 15+5 [10Ε]. - Σατανᾶς, 11 +7 [9Ε]. - Υἱὸς τῆς Ἑλλάδος, 11 +7 [9Ε]. -Θαλάσσιος Φλοῖσβος, 13 +6 [9Ε]. -Λευτεριὰ στοὺς Σκλάβους, 13+6 [9Ε]. - Ξένος Νεανίας, 12+6[9Ε]. -Θλιμμένη Ψυχή. 13+5 [9Ε]. -Ἀτρόμητος Χειμάρρα, 15+3 [9Ε]. - Αἴθριος Οὐρανός, 10 +6 [8Ε]. -Τρελλὸ Ναυτοπούλα, 12+5 [8Ε]. - Ὄνειρον τῆς Ἑλλάδος. 12 +5 [8Ε]. -Ἑλληνικὴ Ἰδέα, 14+3 [8Ε]. -Τελευταῖος Παλαιολόγος, 15 +1 [3Ε]. - Παναγ. Σ. Καρατζῆς, 12+3 [7Ε]. -Ὀνειρεμμένη Πατρίδα, 12+2 [7Ε]. - Αἰολεύς, 13+1 [7Ε]. -Η. Ι. Δαμηλάτης, 13+1 [7Ε].

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μικρὰ Ἡρωΐς, 5 +6 [5Ε]. Κούλα Ἀλ. Ἀλεξάνδρου, 9+2 [5Ε].

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (*12—15 ἐτῶν*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φωνὴ τῆς Ψυχῆς*, 15+14 [14Ε] (*Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ*: Στρατηλάτης τῶν Ἑλλήνων, 15+15 [15Ε]. -Ἰδεώδης Ἑλλάς. 15+15 [15Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φαέθων*, 15+13 [14Ε].-*Σημαία τῆς Ἐπταλόφου*, 15+13[14Ε]. -(*Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ*: Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου, 15 +13 [14Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κωνστ. Βαλουξόγλου*, 15+11 [13Ε]-*Πεισματάρα Κρητικιά*, 14+11 [12Ε]. -*Τιμημένη Γιαλατόλευκη*, 15 + 10 [12Ε].- (*Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ*: Ξεπεσμένος Λόρδος, 15+11 [13Ε])

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἄνος Μαρκόπουλος, 14 +10 [12Ε].- Χλωμὸς Φακίρης, 15 +9 [12Ε]. -Διονυσία Α. Ματιάτου, 15+9 [13Ε]. - Κοσμοκράτωρ Ἑλλάς, 15+9 [12Ε].-Ὄνειρον τῆς Κύπρου, 15+9 (12Ε). - Βοεροπούλα, 13+10 (11Ε). - Φτωχὸ Χαμομηλάκι, 14+9 (11Ε). - Μάνος Ζ. Στεφανίδης, 15 + 8 (11Ε). - Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς, 15 + 8 (11Ε). - Σταυροῦλα Μαρκοπούλου, 15 + 8 (11Ε). - Διαβολάκι τῆς Γειτονιᾶς, 15+8 (11Ε).-Πατρὶς τῶν Ἡρώων, 15+8 (11Ε). - Προμηθεὺς Δεσμώτης, 15 + 7 (11Ε). - Μουσηγέτης Ἀπόλλων, 15+7 (11Ε). - Διεθνὲς Δίκαιον, 15 + 7 (11Ε). - Ζῆθι ὦ Πατρίς, 15 +7 (11Ε).

(*Ἕπεται τὸ τέλος*)

ΒΑΛΚΑΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 11 Φεβρουαρίου 1920

ΚΑΛΗ σας Σαρακοστή! Καὶ τοῦ γρόνου, ἀγαπητέ μου παιδιά.

Σήμερα τελειώνει ὁ πρῶτος γύρος τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων καὶ ἀρχίζει ὁ δεύτερος. Ὅποιος ἔστειλε συλλογὴ γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ καὶ δὲν εἶδε ἀκόμη νὰ δημοσιευθῇ μιὰ ταυλάχιστον Ἄσκησίς του, σημαίνει ὅτι ἡ συλλογὴ δὲν ἔφτασε στὸ γραφεῖο μου.

Ὁ *Ἄγγελος Φλόγας* μοῦ γράφει: «Ἤμουν μικρὸ παιδὶ καὶ δὲν ἤξερα τὴν ἀξία σου... Τότε ζοῦσα στὴν ἐπαρχία. Πέρασαν μερικὰ χρόνια, ἦλθα στὴν Ἀθήνα. Καὶ μόλις ἔρριξα ἕνα βλέμμα στὰ περιοδικά, σὲ εἶδα καὶ σένα, ψηλὰ στὸ κιόσκι. Πῆρα ὅλα τὰ περιοδικὰ καὶ τὰ διάβασα. Πῆρα καὶ σένα, σὲ διάβασα κι' ἔκανα τὴ σύγκριση. Τότε κατάλαβα ὅλη σου τὴν ἀξία... Κι' εὐθὺς μοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα νὰ γίνω συνδρομητής σου.« Νὰ ἕνα καιδί μὲ μυαλὸ καὶ μὲ γοῦστο! Σέρνετε τί εἶναι νὰ περάσῃ ἀπ' ὅλους τοὺς πειρασμοὺς τῶν «ἀκαταλλήλων» περιοδικῶν καὶ νὰ διαλέξῃ μονάχο του τὴ Διάπλασι; Μπράβο, παιδί μου!

Μοῦ φαίνεται, *Ρεμβώδη Ἐνδυμίων*, ὅτι τὰ βιβλία τοῦ Σχολείου μᾶς κάνουν νὰ ἐννοοῦμεν τὰ ἄλλα, τὰ ἄσχετα μὲ τὸ Σχολεῖο», τὰ ὡραῖα, τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ φιλοσοφικὰ ποὺ λές. Διὰ ψᾶς ἀνώτερη μόρφωση καὶ δὲν βλέπεις τὴν ὥρα νὰ τελειώσῃ ὁ χρόνος γιὰ νἀφίσῃς τὰ σχολαστικὰ καὶ πρακτικὰ τὰ Ἀττικιά. Κ.' ἐγὼ σοῦ λέγω: ὑπάρχει μορφωμένος ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν ξέρῃ καὶ λίγα Ἀττικιά; «Ἂν μοῦ ἔλεγες ὅτι βιάζεσαι νὰ τἀφήσῃς, γιὰ νὰ μπῇς στὴν πρακτικὴ ζωή, θὰ τὸ ἐννοοῦσα. Ἀλλὰ νἀνοποιοῦμαι γι' «ἀνώτερα σπουδές» καὶ νὰ μὴ χωνεύῃς τὰ μαθήματα τοῦ Γυμνασίου, ποὺ εἶναι τὸ θεμέλιο, ἡ βάσις, δὲν τὸ ἐννοῶ. Τὸ συχνέρασμα βγάλε το σύ.

Φωνάζομαι τὴ χαρὰ σου, *Πίστις Πατρίς*, ἀφοῦ σ' ἔκαμε καὶ ποιητή:

Πηδᾶω ψηλὰ μέσ' στὰ οὐράνια
Γεμάτος ὅλος περηφάνεια,
Ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ κόμμα μου εἶδα
γραμμένο μέσα στὴ Σελίδα!

Εἶδα καὶ τὸ «μαλωμά» σου, γιατί «ἐτόλμησα» νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν θὰ προτιμοῦσατε ἐλάττωση τῶν σελίδων ἢ αὔξηση τῆ; συνδρομῆς. Δὲν τὸ ξανατόμανω! Ἀμάν, δὲν τὸ ξηνακάνω! Πές το, σὲ παρακαλῶ καὶ τοῦ *Πλη γωμένου Χρυσαετοῦ*.

Πολὺ καλὸ σημάδι γιὰ σένα, *Ὑπερήφανο Εὐξεινόπουλο*, ὅτι διάβασες πέντε φορὲς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Φιλδωνος γιὰ τὸ Καθῆκον καὶ ἔδν τὴν χόρτασες ἀκόμα. Σημαίνει ὅτι στὴ ζωή σου κάνεις καὶ θὰ κάνῃς τὸ καθῆκόν σου ὅσο μπορεῖς κι' ὅσο εἶναι δυνατόν. Ναί, τὰ ἄκρα, τὶς τελειότητες; μὴν τὶς γυρεύε. "Ὅλα ἐαυτό τὸν κόσμο εἶναι σχετικά. Τὰ τέλεια, τὰ ἀπόλυτα, τἄχουμε μόνο μέσα μας, ἀπὸ τὸν τέλειο Θεὸ ποὺ μᾶς ἔπλασε, γιὰ νὰ κάνουμε τὴν σύγκριση...

Ἔχω ἕνα παλιό σου γράμμα, *Μεκρὸ Λόσβιε*, ἀπὸ τὸ Δεκέμβρη, ὅπου μοῦ ἔγραφες πῶς ἤσουν ἀσθενής. Ἐλπίζω νὰ εἶσαι τώρα ἐντελῶς καλά. Τὰς παραγγελίας σου ἐξετάζεις.

Ὑπομονή, ἀγαπητή μου *Ρεζεντά!* Γιατί κι' ἐγὼ πράκτει νὰ σοῦ θυμίσω τώρα τὸ μεγάλο σου δυστύχημα καὶ νὰ σοῦ ἐκφράσω τὰ πιὸ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μου γιὰ τὸ θάνατο τοῦ καλοῦ σου μπαμπᾶ. Πολὺ σ' εὐχαριστεῖ ὁ κ. Ε. γι' αὐτὰ ποὺ γράφεις.

Γιάννη Ἀηδόνη, ἐδῶ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο μὲ αὐτὸ ποὺ παρατήρησε γιὰ τὰ φιλολογικὰ περιοδικὰ καὶ τὰ θέατρα ὁ κ. Ε. Ἐγὼ προσέχω καὶ τὸν τελευταῖο, ἐγὼ διαβάζω μὲ προσοχὴ καὶ τὸ ἐλάχιστο πράγμα ποὺ λαθεύνει. Ἀπὸ τὰ κομμάτια ποὺ μοῦ ἔστειλες ὦ, τώρα, τί νὰ σοῦ πῶ; δὲν βρῆκα κανένα κατάλληλο γιὰ τὴ Σελίδα. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ «Γράμμα» μοῦ φάνηκε ἔξοχο. Μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τἄλλα! Κι' ἀμέσως τὸ ἔδωσα νὰ δημοσιευθῇ.

Μὲ μεγάλη μου χαρά, *Θαλασσοπούλα*, διάβασα τὸ ἀρέο σου γράμμα, ὕστερ' ἀπὸ τόσους μῆνες ποὺ ἔκαμες νὰ μὲ θυμηθῆς. Περατηρῶ μεγάλη πρόοδο ἀπὸ γράψιμό σου. Τὸν «Κόκκινο Μῶλο» τὸν εἶχα ἐγκρίνει· ἀλλὰ ἔμεινε ξω, μαζὶ μὲ χίλια ἄλλα ἐγκεκριμένα. Φίλησέ μου τὸ μικρὸ Νάη καὶ πές του, ὅτι ἀνυπόμονα περιμένω νὰ μεγαλώσῃ...

Τί ὡραῖο τὸ γράμμα σου, *Χιόνι τοῦ Μπιζανιοῦ!* Αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφῃς γιὰ τὰ ἐξάρατα καὶ ζωηρὰ ὄνειρα, ποὺ ἡ καλή τους ἐντύπωση μᾶς κρατεῖ ὡς στὸν ξύπνο, τὰ λέει σήμερα, κατὰ σύμπτωση, κι' ὁ Ρεμῆς τοῦ «Χωρὶς Οἰκογένεια». Σ' εὐχαριστεῖ ὁ κ. Φ. καὶ σὲ παρακαλεῖ νἀναποδώσῃς τοὺς χαιρετισμοὺς στὶς καλὲς φίλες τοῦ Ἀρφοσταλιοῦ.

Τέσσερα χρόνια εἶσαι συνδρομήτριά μου, *Νίκη Κυριακίδου*, καὶ μόνο δυὸ φορὲς μοῦ ἔχεις γράψει; Πολὺ λίγο!... "Ας ἐλπίσω ὅτι φέτος, ποὺ εἶσαι τόσο ἐνθουσιασμένη μὲ τὰ μυθιστορήματα καὶ τὰς «Ἀθ. Ἐπιστολάς», θὰ μὲ θυμᾶσαι πιὸ συχνά.

Ὠραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Χαρ. Δεδούσης, Αἰολική Ἀκτή, Μεγάλη Ἰδέα, Μπερτίνη, Τζιζήκας, Γῶγος ὁ Παριζιάνος, Χιονισμένο Βουνό, Ἠπειρωτάκι, Πτηνὸν τῆς Ἐρήμου, Κελαϊδίστρα, Νόρα* (νὰ τὰ ἐκατοστήσῃ!) *Δεντράκι, Ρεῖκι τῆς Δεμονοθάλασσας, Ἄγγελος Ἐλευθερωτής, Ἐλληνικὸς Βλαστός, Χιώτικο Τριαντάφυλλο* καὶ *Πικροδάφνη*. — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά τους λόγια.

Μενεξεδένιο Γλυκοχάραμα, Μακρὺ Δηθάρι, Στεναγμὲ τῆς Ἀρμονίας, Ξανθιὰ Κορφιατοπούλα, Δάνση, Μέλα Ἀετέ, Μικρὲ Μετανάστα, τὰ χαριτωμένα σας πρῶτα γράμματα μ' ἐμάνευταν. Σᾶς δέχομαι μετὰ πάσης χαρᾶς; κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφετε τακτικά.

Διὰ τὸ ζήτημα τῆς αὐξήσεως τῆς συνδρομῆς, ὅλοι, μὰ ὅλοι ἀνεξαιρέτως μοῦ γράφουν ὅτι πρέπει νὰ τὴν προτιμήσω ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῶν σελίδων. Τὸ *Ἀρανάκι* μάλιστα προσθέτει ὅτι λυπᾶται μὲν τοὺς πτωχούς, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἄλλην γνώμην. Ὥστε αὐτὸ θὰ γίνῃ, ἂν μᾶς τὸ ἐπιβάλῃ ἡ ἀνάγκη. Καὶ ὅσο γιὰ τοὺς πτωχούς, τί νὰ σᾶς πῶ! πιστεύω ὅτι σὲν κύκλο μας δὲν ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ

δοκιμή. Τόσο πού ἔκαμε, πολύ εἶναι... — «Ἀναμνήσεις». Τίποτα τό ἔκτακτο. Ἕνα κοινό, συνειθισμένο πραγματάκι, πού περνάει. Ἀλλά δέν μπορούμε νά γεμίζουμε μιά Σελίδα ὅλο καί μέ ἔκτακτα!—«Ὁ Μύρμηγκας». Εἶναι ἀπό κεῖνα, νομίζω, πού ἀποδίδονται στόν Αἴσωπο. Ἴσως ὁ Αἴσωπος εἶχε ἄλλη, πιό καλή ἰδέα γιά τό μεριμνάκι.— Τάλλα κομμάτια εἶναι μεταφράσεις ἤ μικρά ἀνέκδοτα πού δέν ἔχουμε νά πούμε τίποτα γι' αὐτά. Ἀλλά τό «Ἕνα γράμμα» εἶναι θαυμάσιο, Κάπου θυμοῦμαι νά εἶδα κάτι παρόμοιο. Ἄν ὅμως ὁ Γιάννης Ἀηδόνης δέν τό εἶδε πουθενά, δέν τό ἐμιμήθη, ἀλλά τό ἔγραψε ἀπό τό κεφάλι του ἀξίζει πολύ θερμά συγχαρητήρια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδέν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἤ ἀνανεοῦται, ἐάν δέν συνοδεύεται ὑπό τοῦ δικαιώματος, δρ. 3. Τά ἐγκρινόμενα ἤ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1920. Ὅσα συνοδεύονται ἀπό Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια, καί ὅσα ἀπό Κ εἰς κορίτσια.]

Νέα Ψευδώνυμα: *Κοκός*, ἀ. *Ἀδελφός*, κ.(ΑΚ). *Φεγγοβάλος Γιάννος*, ἀ. (;;!). *Πολυξακουσμένη Καλλίπολις*, ἀ. (ΘΑ). *Φιόρος Λεβάντος*, ἀ. (Α+Ω). *Εὔανδρος Ἤπειρος* ἀ. (ΚΕ). *Ἑλληνικόν Χῶμα*, ἀ. (ποῖος εἶμαι;) *Σπασμένη Λύρα*. ἀ. (Σ). *Σαρδανάπαλος*, ἀ. (Χ). *Σέρ Ραβεγκάρ*, ἀ. (ΑΣ). *Ἱππότης τῶν Ἀστέρων*. ἀ. (ΠΠ). *Κόκκινος Γάτος*, ἀ. (ΛΚ). *Θρῦλος*, ἀ.

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Στρατηγός Μυράτ*, ἀ. *Ἀετός*, ἀ. *Ζακχαῖος*, ἀ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Δια 1 ἕως 8 τό πολύ προτάσεις λεπτά 50 Δια τάς περισσότερον 10 λεπτά ἡ λέξις.

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νά ἀνταλλάξουν; ἡ *Ματωμένη Δύση* μέ *Γιά τή Λευτεριά*.—ὁ *Φαΐαξ* μέ *Κυανόλ. Λαβ.*, *Κυματίζ.* *Κυανόλ.*, *Κόρ. τ. Βουν.*, *Πειρακτήρ.* *Φαιακίδα*, *Μαχαβαι.*, *Ξεπ. Λόρ.*—ὁ *Γιακωνίζος* μέ *Ρεζεντά*, *Βιόλαν*, *Τριαντοφυλλέν*, *Ζινέτ.*, *Τιάρκ.*, *Ἰδανικότ.*, *Ἀγριάνθρ.*, *Εἰμαρμ.*, *Ἀνυπότ.*, *Λευτεριά*, *Δόξελάϊ*, *Συλβίαν*, *Πουπέ*.—ἡ *Ἀτράντακτη* μέ *Ἰεδάθ*, *Εἰμαρμ.*, *Ἀγρμι*, *Πούλιαν*.—*Ἀτό Ἀραμπικό*, μέ *Ξεπ. Λόρ*, *Μεσ.* *Ἀκτήν*, *Γιαν.* *Ἀηδόνην*, *Λέναν*, *Μπουμπουν.*, *Τιάρκ.*, *Ζινέτ.*, *Λιλκαν*—ἡ *Αἰμιλία Χώβ* μέ *Λέναν*, *Μπουμπουλίαν*, *Ψαροπούλαν*.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τούς φίλους της: *Σαλαμπό* (ὅλα τά ἔλαβα, μήν ἀνησυχῆς) *Ἐργατικήν Μέλισσαν* (καί μέ τήν νέαν σύστασιν στέλλονται τακτικά) *Ξεπεσμένον Λόρδον* (εὔχομαι περαστικά καί μήν ξεθαρρυνθῆς νά τό πατήσης, πρίν σοῦ πῇ ὁ γιατρός) *Βωμόν τῆς Ἐλευθερίας* (τά ἔλαβα· ἡ γλῶσσα πρέπει νά εἶναι ὅσο τό δυνατόν ὁμοιόμορφη γι' αὐτό οἱ λογοτέχναι τῆς δημοτικῆς ἀποφεύγουν τύπους τῆς καθαρευούσης, καί ὅταν ἀκόμη τούς μεταχειριζόμεθα στήν ὁμιλία) *Ἀτράντακτην* (ἔλαβα καί ἔστειλα· γιά τήν προσπάθεια, καί σέ καί τή μαμμά πολύ εὐχαριστῶ) *Φτωχό Χαμόμηλάκι* (τά ψευδώνυμα πρέπει νά ἀνανεωθοῦν διά νά σᾶς ἀνήκουν καί φέτος· ἡ συλλογή σου ἦταν μέσα στοῦ ἀδελφοῦ σου καί δέν τήν εἶδα ἀμέσως·) *Τύσκαν* (βεβαιότατα πού ἐννοεῖ ἄλλο! ὅταν λέμε ὅτι ὁ τάδε «συνθηκολογεῖ» μέ τή συνείδησή του. θέλουμε νά ποῦμε ὅτι δέν ἀκούει σέ ὅ,τι τοῦ ὑπαγορεύει, ἀλλά προσπαθεῖ νά τήν γελάσῃ, γιά νά κάμῃ κατά τό συμφέρον του· εἶναι μιά φράσις, μέ τήν ὁποίαν χαρακτηρίζουμε τόν ἀσυνείδητο, τόν ἐλαστικό, τόν εὐκόλως συμβιβαζόμενον) *Μεσσηνιακήν Ἀκτήν* (τά ἔλαβα·) *Κώσταν Μητσ.* (ἴδε Ὁδηγόν Συνδρ. Κεφ. Β'.) *Φιλόπ.* *Ἕλληνα* ἐνεκρίθη στό δον ὅπως μοῦ ἔγραφες·) *Γρηγόριον τόν Ε'* (πολύ καλά σᾶς τά εἶπε ὁ καθηγητής σας τῶν Ἑλληνικῶν·) *Ἀνθρωπον* (τί νά σοῦ πῶ; δέν μπορῶ νά γνωρίζω ἄν ἀνεμίχθη ἡ πολιτική·) *Παν. Τσόκαν* (δέν στέλνουν ἔτσι τάς λύσεις· διάβασε τόν Ὁδηγόν·) *Ἑπτάμενον Ἀετόν* (μπορεῖς·) *Κερκυραϊκό Ἀκρογιάλι* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· χαίρω πού θά μοῦ γράφῃς τώρα τακτικά·) *Ζαμανθονό Διαβολάκι* (ἔχεις δίκηο· βραβεῖον ἔστειλα·) *Φρόντον* (τό εὐχαριστῶ εἶν' αὐτό πού δέν πέτυχα ἕνα ὡμορφο πραγματάκι, γιά τό ὁποῖον μάλιστα θά γίνῃ καί λόγος;) *Δ. Γ. Βύνιον* (ἔλαβα·) *Φαΐακα* (ἔλαβα κι' ἔστειλα·) *Σμυρναϊκό Ἀκρογιάλι* (ἐλήφθησαν τά βιβλία τοῦ κ. Ξενοπούλου, ὅσα ἔχουν τήν εἰκόνα του, εἶναι ὅλα ἐξηντλημένα·) *Μακεδ. Ἰδεώδες* (τά ἔλαβα·) *Φιλολογ.* *Ἀλαγόνησιν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) *Στρίγγλαν* (ἔστειλα· ὅλοι οἱ συνδρομηταί μου παίρνουν κάλούς βαθμούς. ὥστε δέν μποροῦσε νά κάνῃς ἐξαίρεση ἐσύ· ἔτσι λοιπόν νά ἐξακολουθήσῃς γιά νά χαίρουνται κι' οἱ καλοί σου γονεῖς, πού τούς χαιρετῶ·) *Δεκαπεντετῆ Πλοίαρχον* (μή μοῦ στέλνῃς Ἀσκήσεις· τώρα δέν εἶναι δεκαί·) *Πάτρισα τῆς Μουσικῆς* (ἔστειλα· χάρηκα κι' ἐγώ γι' αὐτά πού μοῦ γράφεις·) *Ἐλευθέραν Ἑλληνοπούλαν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ἔ, ὁ καϊμένος, τό ξεχάσε· δέν πειράζει·) *Βέν Σιών* (ἔστειλα· ἔχεις τό δικαίωμα·) *Κόδογκεν* (ἐλήφθησαν ὅλα·) *Κ.Ι.Ζωογιόν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) *Φιλ. Ἑλληνα*, *Ψωφιδέα*, *Πάλμυν*, *Γ. Θ. Θερειανόν* κτλ. κτλ.

Στρατηλάτην τῶν Ἑλλήνων, *Τιμημένο Τουφέκι* (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἄνοιξα μετά τήν 9ην Φεβρουαρίου, θ' ἀπαντήσω εἰς τό προσεχές.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἤδη ἡ συνδρομή, νά σπεύσουν νά τήν ἀνανεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δέν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τό ἔργον μας.

Οἱ ἐν *Αἰγύπτῳ* καί *Κύπρῳ* Συνδρομηταί ἠμποροῦν νά στέλλουν τό ἀντίτιμον μέσον Τραπέζης Ἀθηνῶν ἤ Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς διά διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΝΕΟΣ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπό τούς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς δέκα: 1ος, 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ός, 21ος, καί 24ος.—Ἕκαστος τόμος *δραχ. 4*, ταχυδρομικῶς δέ ἀποστελλόμενος *δραχ. 4,30* διά τό Ἐσωτερικόν καί *δρ. 4,60* διά τό Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 – 1919) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 26 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ἄρραπτος *δρ. 12* καί ραμμένος *δρ. 14*. Ταχυδρομικά τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τάς ἄνω τιμάς: Διά τό Ἐσωτερικόν λεπτά *50* ὁ ἄρραπτος καί δρ. *1,50* ὁ ραμμένος, διά δέ τό Ἐξωτερικόν δρ. *1,50* εἴτε ἄρραπτος εἴτε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 186ου Διαγωνισμοῦ Ἀσκήσεων Δεκεμβρ.—Φεβρουαρίου. Αἱ λύσεις δεκταί μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου, ἀλλά καί πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δέν θά ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καί τῶν προηγουμένων φυλλαδίων]

150. Λεξίγριφος.

Δυό προθέσεις περιζώνουν
Ἕνα φθόγγον μουσικόν,
Καί τά τρία φανερώνουν
Καλλικέλαδον πτηνόν.

Ἐστάλη ἀπό τῆς Βαρβαρομ. Ἑλλάδος

151. Συλλαβόγριφος Δογοπαικτικός.

Ἄν τοῦτο τό ὑποθετικό
Τό πάρῃς δυό φορές,
Μι' ἀπό τίς μεγαλύτερες
Θά ἰδῆς δροσερές.

Ἐστάλη ἀπό τό Λάβαρο τῆς Λευτεριᾶς

152. Διπλοῦς Ἀναγραμματισμός

Ὁμηρικήν βασίλισσα
Θαλλάξῃ τό κεφάλι
Κι' ἐνᾶ νησί ἑλληνικό,
Μεγάλο θά προβάλῃ.
Μά τό νησί, ἀλλάζοντας
Ἁπλῶς ἕνα του γράμμα,
Γίνεται βρύση δροσερή,
Πού αὐτό κι' ἄν εἶναι θάμμα!

Ἐστάλη ὑπό Ἰακ. Θ. Πολυκράτη

153. Ἀναγραμματισμός

Πέτρα σκληρή μέ κοπαστήνε σπάζω
Καί τά κομμάτια της λιγάκι ἀνα-
[κατεύω
Ἀλλά μέ τοῦτο βλέπω καί δυύ-
[μαίζω,
Τῆς Ἀρμενίας βασιλιᾶ πῶς ζων-
[γανεύω!

Ἐστάλη ὑπό τῆς Ἀθῆνας

154. Ἐσχάρα

* * * * * * *
* * *
* * *
* * * * * * *
*
*
*

Ὁριζοντίως, ἄνω: ὄρος περίφημον τῆς Ἑλλάδος· κάτω, πόλις τῆς Θεσσαλίας. Καθέτως, κατά σειράν ἐξ ἀριστερῶν: μουσικόν ὄργανον, ἔντομον καί κάτι ὑψηλόν.

Ἐστάλη ὑπό τῆς Μικρασιατ. Ἑνώσεως

155. Ἐπιγραφή

Ο Ν
Ν Υ
Ε Γ Η
Α Ν Ο Μ
Υ Ο Ι Ο Π

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις τῆς Ἐπιγραφῆς ταύτης.

Ἐστάλη ὑπό τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Φυλῆς

156—160. Μαγικόν Γράμμα

Τῇ προσθήκῃ εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων ἑνός γράμματος πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νά σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἄρα, *Πάρις*, *ὄνος*, *κοινός*, *Κύρος*

Ἐστάλη ὑπό Κων. Δ. Πατσιου

161. Μεσοστιχίς μετ' Ἐλλιποσύμφωνον.

Τά μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἐλλιποσύμφωνον γνωμικόν τοῦ τύπου:

* * * * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ λύσις:

1, Βασίλισσα τῶν Θηβῶν· 2, Θεός-ἰατρός· 3, Προφήτης· 4, Ἀλιτικός συγγραφεύς· 5, Πόλις τῆς Ἀμερικῆς· 6, Ἀρχαία βασίλισσα.

Ἐστάλη ὑπό τοῦ Χατζῆ-Πρεμετασιου

162. Μικρόν

— ο υ ε - ο υ - α ι - ω - α ι - ο α;
— π - τ ν - π λ - σ τ - λ β δ,
ο ω ο - α ι - ε α ο α.

Ἐστάλη ὑπό τ. Βανθῆς Ἑλληνοπούλου

163. Γρῖφος

		να		να	1
Μ		να		γα	11
		γα		γα	1
		να		γα	1
		γα		γα	1
		γα		γα	1

Ἐστάλη ἀπό τό Φτωχό Χαμομηλάκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ.

684. Ἰωνᾶς (Ἰον, ἀ.) — 685. Σχεδία Σχερία.—686. Βίας (Γία.)-Ἄγνος.

687. ΟΜΑΣ ΜΕΛΙ ΑΜΑ ΣΙΑΜ — 688. ΣΚΑΠΑΝΕ ΒΑΥΑΡΙΑ ΠΟΛΕΜΟΣ ΓΑΛΑΤΙΑ ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΙΚΙΝΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝ

689. Νδύν γεμόνα ποῦ ('Ἡ ἀνάγνωσις κατά στήλας ἐκ τῶν κάτω.) – 690. (4X, 4X5, 4X7, 4X9' 4+12+20+28) = 100. 691. ΤΟΜΥΡΙΣ (Γάκτος, Μόλος, Πάμος, Πορφύστις, Δάζαρος, Κάλκος, Πήγιλος Σ) – 692. Κάλλιο ἀγάπαρα κοτέ.—693. Ἀγαπῶ τήν ἀλήθειαν (ΑΓ ἀπό τήν-διά πλάνη-ον)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Διά 1 ἕως 10 τό πολύ λέξεις μέ ἀπλό στοιχεῖο δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος). Πάνω τῶν 10 λέξ. 20 λεπτ. ἡ λέξις, μέ πάχυ στοιχεῖο λεπτ. 30 καί μέ κεφαλαῖα λεπτ. 4. Ὁ χωρισμός στίχος δρ. 1.]

(Κ'—119)

Μικρά *Ἥρωΐς*, ὡ ἄτος πιεραμ ἤτουνε στ' Ἀκρατόν, Μέ ἐφρ. Ἀρμαν

[Κ' — 119]

Φιλόπατρι Ἑλλην, ἀντιλήφθη εὐχαρίστως. Περιμένω.

Κύθηρα. *Ἀγριοβιόλετ*

[Κ'—120]

Ἀγαπητό μου *Φλάμπουρο τῆς Λευτεριᾶς*, ἔστειλα 50Ζ ψήφους.

ΝΑΥΤΟΠΛΗ

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ — Εὐριπίδου 3.— Τηλέφ. 11-99.—Ἀριθ. ἐντ. 3715